Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liturgische Fragmente - Einblattdruck - Cod. U. H. 2

[Günterstal?], [15. Jahrh. (I u. III), 1. Hälfte des 17. Jahrh. (II)]

urn:nbn:de:bsz:31-231570

Visual Library

U. H. 2

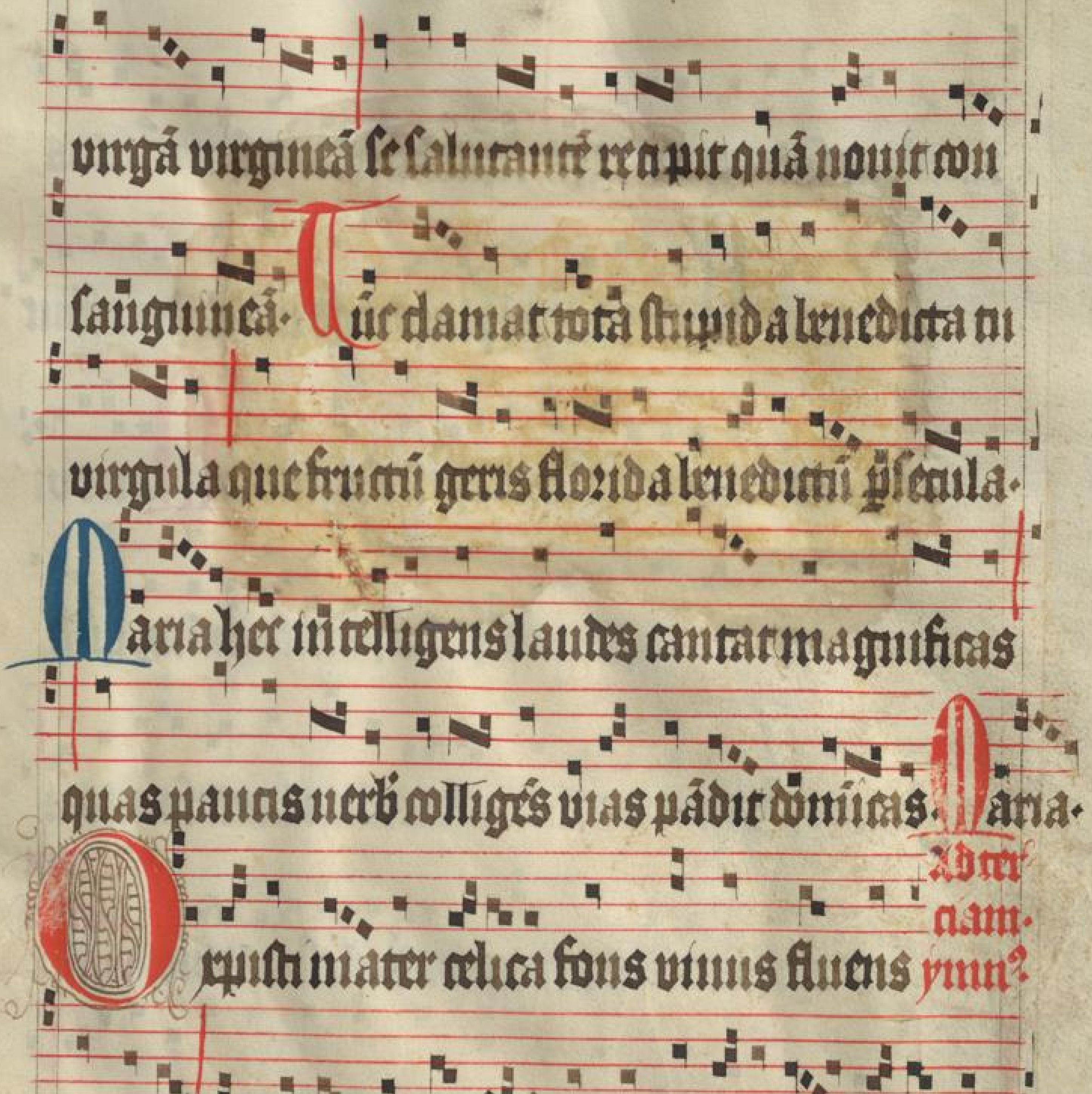

G. B. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

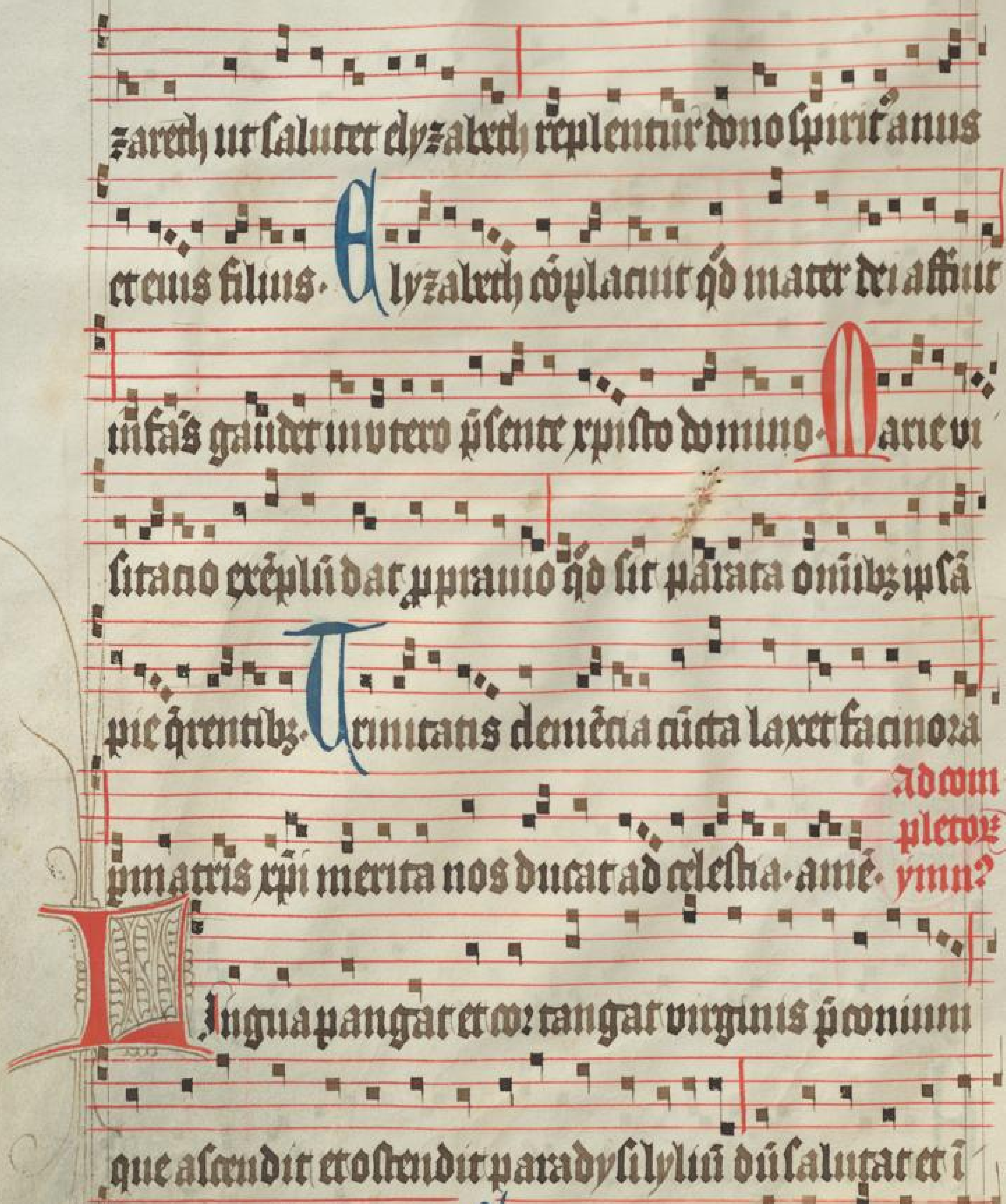
zareth ut salutet elyzabeth replentur dono spiritus anus
et eius filius. Elyzabeth cōplacuit q̄d mater dei affuit
infās gaudet in utero ꝑsente xpisto domino. Marie vi
sitacio exēplū dat ppravio q̄d sit parata omīb; ipsā
pie q̄rentib;. Trinitatis clemēcia cūcta laxet facinora
ꝑ matris xp̄i merita nos ducat ad celestia. amē.
Ad complectorium ymnus
Lingua pangat et cor tangat virginis ꝑconium
que ascendit et ostendit paradysi lyliū dū salutat et i
mutat zacharie filiū. Sic festinat et festinat domū q̄

ingreditur nā serena deo plena lucē dat cū loquit̄ fitq;

festū manifestū dū deus ostendit· Lux sūpna et etna

in virginē veniens mōtes trāsit et ꝑtrāsit iudeā aduenēs

ut mariā lucis viā pādat vates faciens· Hinc exsurgit

et assurgit elinguis infantulus exultando adorando

deū qui fit ꝑuulus ut sanet et saluet electorū populus·

Veterana mētē sana fit ꝑ vocē virginis mater vatis

atq; gratis vas celestis lūinis quo repleta ꝑdit leta sal

uatorē hoīs· O benigna laude digna vere lucis gerula

tu nos moue atq; foue sisq; nr̄i baiula donec nati tibi

datū cernam in psecula · Laus gignenti et nascēti sit

semp et gloria procedenti et fouēti sint equa p̄conia qui

nos ducat et pducat ad eterna p̄mia · Amē · *Hystō scē Anne Matris virgī glose · ad v̄s · ā ·*

Inclita stirps yesse virgā produxit amenā

de quā processit flos nyro plenus odore hec est

virga dei mater flos ortus ab illa · Euouae · ā · Aput

deum et homines horū vita datur que nequaq̄

iuste vnq̄ rep̄hendi potuit · Euouae · ā · Substancia

nempe sua diuisa tripharie partē unā īpendebant

templo vel ecclesie pegrinis et egenis erogabant

aliam clyentele quoqz sue atqz sibi terciā· Euouae· A.

Sic p ānos bis decēnos celibi coniugiū peragentes

actitabāt dominum seruiciū alleluia· Euouae· Rꝫ.

ym. rbis exultans· V. Valde honorāda ē btā

Be a tā proge nies· āna· Que celi reginā genuit·

Ad ·M· ān· Felix an na qdā matronā legittima

be ato yoachim pmeruit generare felicē filiā nōie

mari am· Euouae· Inuit· In honore sancte āne

matris dulcis marie. Iubilem[us] et psallam[us] d[omi]no

deo salutari nostro. ps Venite. ymnus. Orbis exultas.

In .i. Noct. anth. A nazareth ori unda sancta maria uersa

tur iherosolima et in templo illic sancto nutritur

iuuencula. Euouae. ã. Hec est yoachim viro iuncta ma

tris dei mater facta cara deo est et grata. Euouae. ã.

Virgo semper hec maria stirpe nata regia dauid

regis ueneranda processit prosapia. Euouae. ã. Ea

quidem tempestate presul erat ysachar qui yoachim

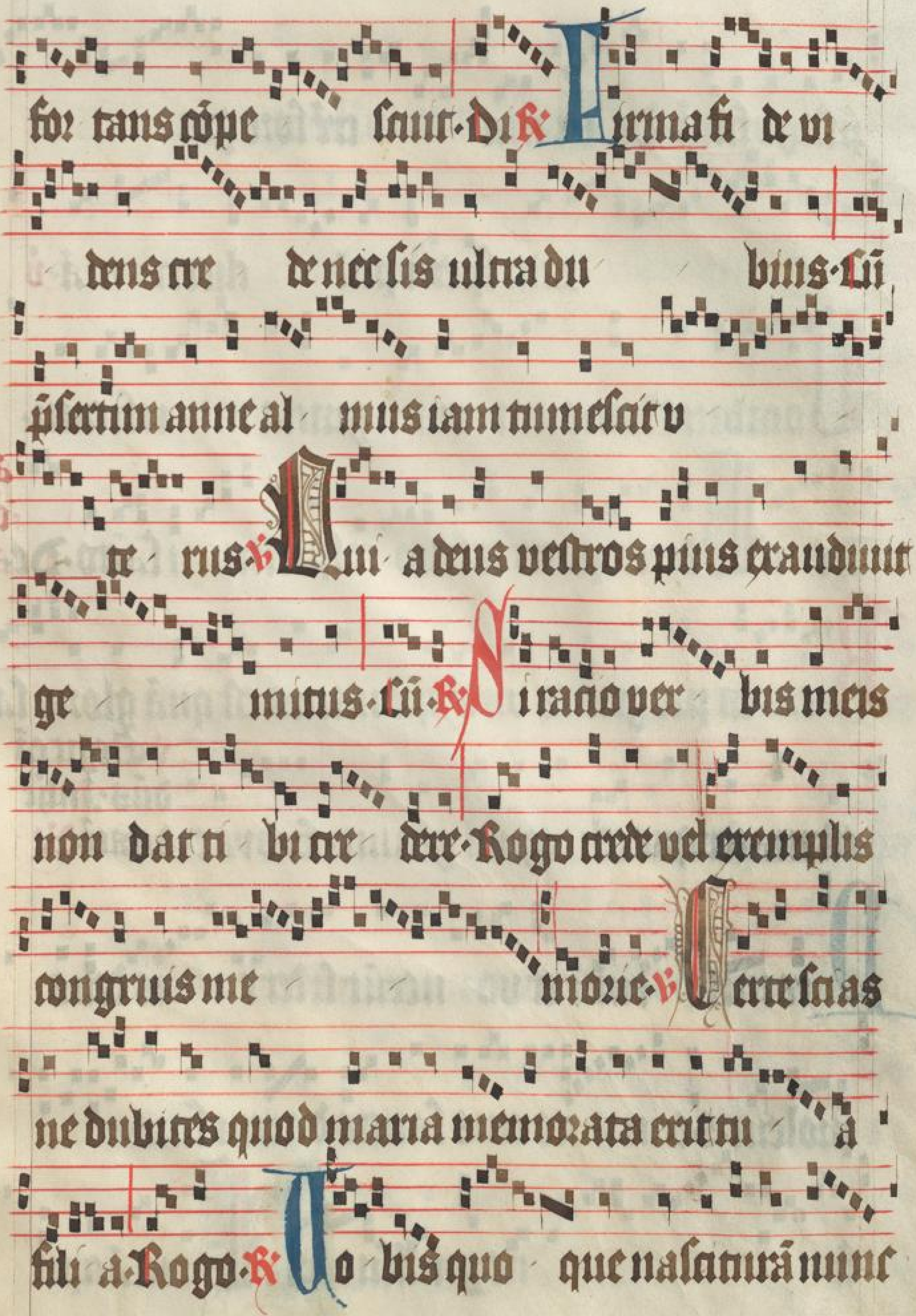
for tans cõpe scuit· Di ℟ Firmasti de vi
deus cre de nec sis ultra du bius· Cu
ꝑsertim anne al mus iam timescat v
te rus· ℣ Qui a deus vestros pius exaudiuit
ge mitus· Cu· ℟ Si racio ver bis meis
non dat ti bi cre dere· Rogo certe vel exemplis
congruis me moue· ℣ Certe scias
ne dubites quod maria memorata erit tu a
fili a· Rogo· ℟ Vo bis quo que nascituram nunc

p̄sago filiā · De i ma trē fore gra

tam speciē pul cherri mā · V̄

Vocabitis hanc ma riam gracia uni rificam-

De i · Gloria patri et filio et spiritui i sācto · De ad cc. an̄

Beata progenies unde xp̄c natus est quā glorio sa

est mater que celi reginā genuit · Euovae · V̄ Elegit eā dn̄s · In sue ditacl'e · R̄

Promise runt et vo uerūt si dere is deus

prolem · Seru cio eius sancto darent sine

fi ne p miāsu rā · V̄ Et maāpa

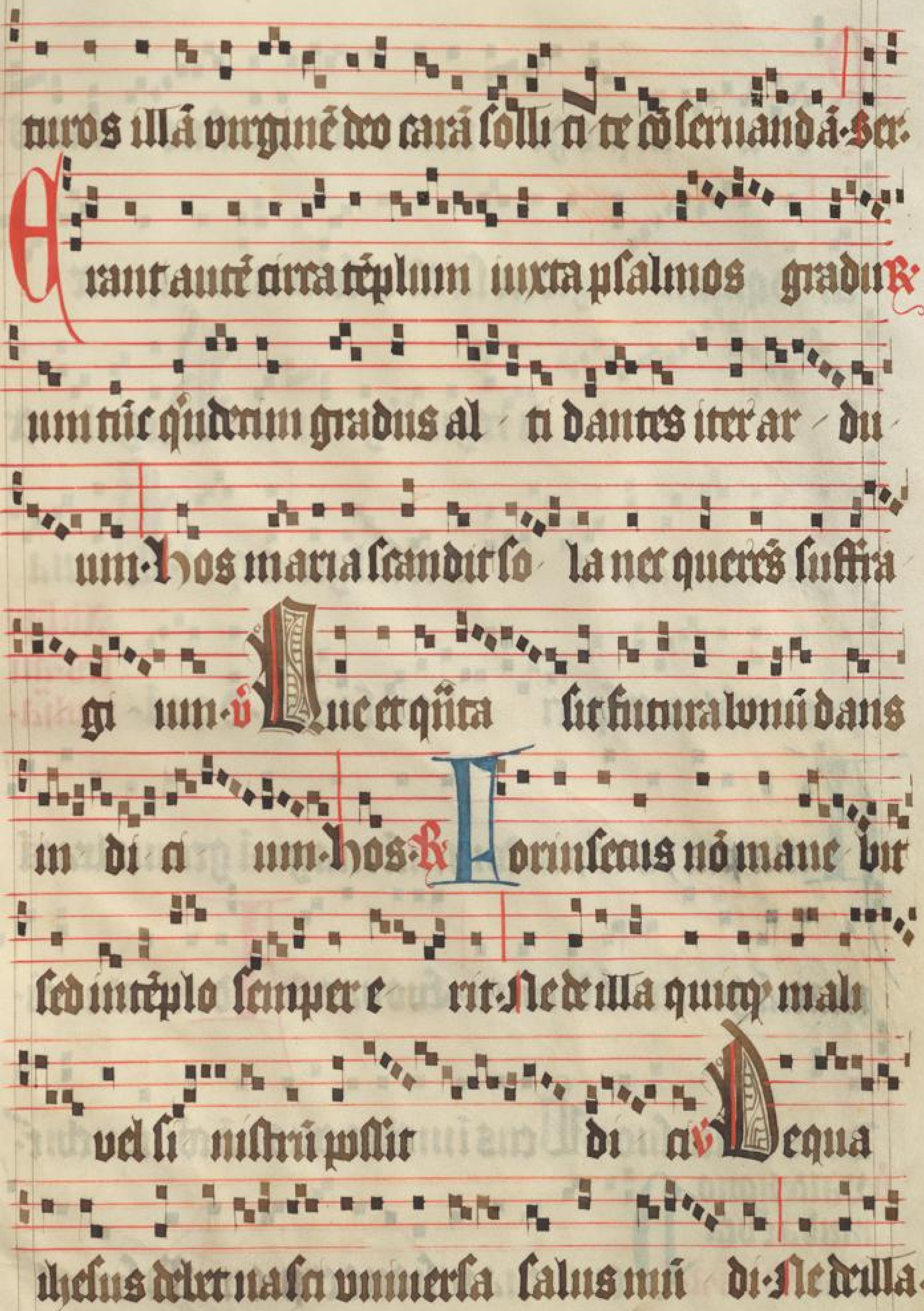
nutos illā virginē deo carā solli ci te cōseruandā· Ser·
Erant autē circa tēplum iuxta psalmos gradu R̷
um tūc q̄ndecim gradus al ti dantes iter ar du
um· Hos maria scandit so la nec querēs suffra
gi um· V̄ Que et q̄nta sit futura donū dans
in di ci um· Hos· R̷ Forinsecus nō mane bit
sed in tēplo semper e rit· Ne de illa quicq̄ mali
vel si nistrū possit di ci· V̄ De qua
ihesus debet nasci vniuersa salus mū di· Ne de illa·

Beata progenies unde xpistus natus ℟

est. O quam gloriosa est et felix anna que ce

li reginam genuit. ℣ Regali ex

progenie anna exorta refulget. O quam. Gloria

patri et filio et spiritui sancto. O quam. Ad laudes antyphona.

Anna pia yoachim dominam magnam genuit beatam

mariam genitricem domini. Euouae. ℟ Adiuuabit eam

Deus vultu suo. ℣ Deus in medio eius non commouebitur.

℣ Valde honoranda est beata anna. Ad ben. a. Denuntia visione et promissa simul

Venite exultemus domino iubilemus deo salutari
nostro præoccupemus faciem eius in confessione et in psalmis iu
bilemus ei. Quoniam deus magnus dominus et rex magnꝰ
super omnes deos quoniam non repellet dominus plebem suam
quia in manu eius sunt omnes fines terræ et altitudines montiũ
ipse conspicit. Quoniam ipsius est mare et ipse fecit illud et
aridam fundauerũt manus eius venite adoremus et procida
mus ante deum ploremus coram domino qui fecit nos quia
ipse est dominus deus noster nos autem populus eius et oves
pascuæ eius. Hodie si vocem eius audieritis nolite obdura
re corda uestra sicut in exacerbatione secundum diem tenta

tionis in deserto ubi tentauerunt me patres vestri probauerunt
et viderunt opera mea. Quadraginta annis proximus fui
generationi huic et dixi semper hi errant corde ipsi vero non
cognouerunt vias meas quibus iuraui in ira mea si introibunt
in requiem meam. Gloria patri et filio et spiritui sancto:
sicut erat in principio et nunc et semper & in sæcula sæculo
rum amen.

Venite exultemus domino iubilemus deo salu
tari nostro præoccupemus faciem eius in confessione et in psal
mis iubilemus ei. Quoniam deus magnus dominus et
rex magnus super omnes deos quoniam non repellet dominus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

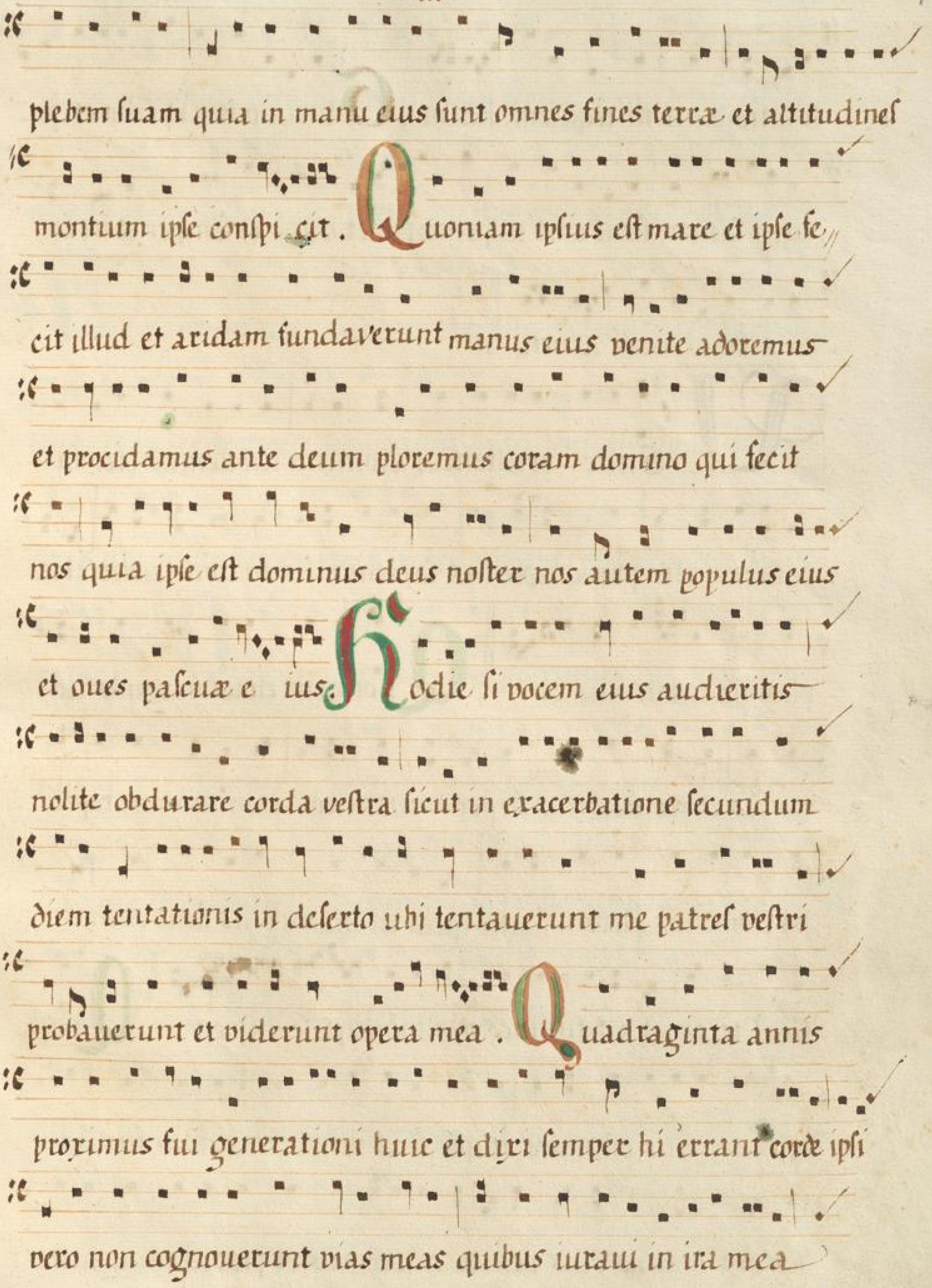
plebem suam quia in manu eius sunt omnes fines terræ et altitudines
montium ipse conspi cit . Quoniam ipsius est mare et ipse fe
cit illud et aridam fundaverunt manus eius venite adoremus
et procidamus ante deum ploremus coram domino qui fecit
nos quia ipse est dominus deus noster nos autem populus eius
et oues pascuæ e ius. Hodie si vocem eius audieritis
nolite obdurare corda vestra sicut in exacerbatione secundum
diem tentationis in deserto ubi tentauerunt me patres vestri
probauerunt et viderunt opera mea . Quadraginta annis
proximus fui generationi huic et dixi semper hi errant corde ipsi
vero non cognouerunt vias meas quibus iuraui in ira mea

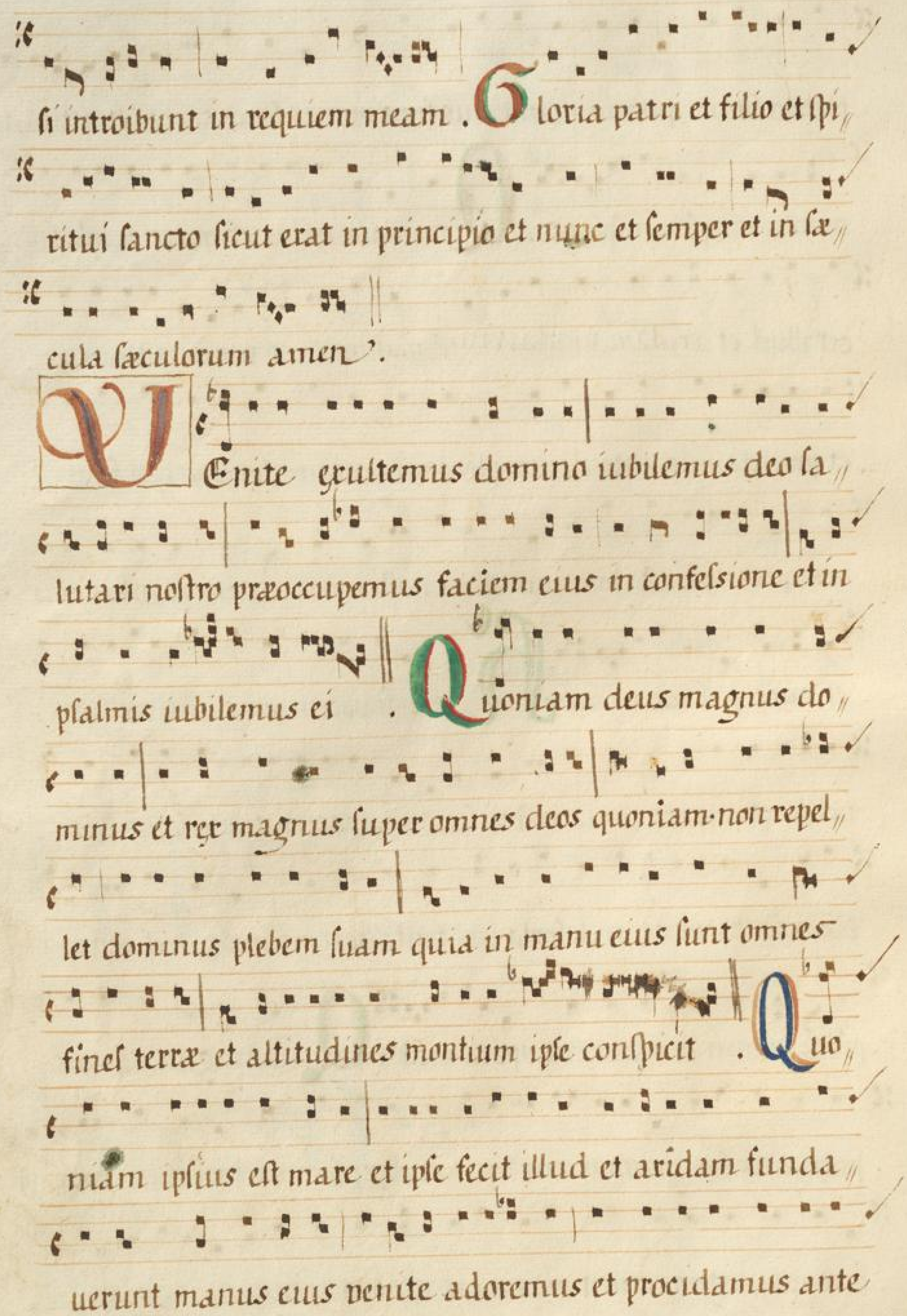

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

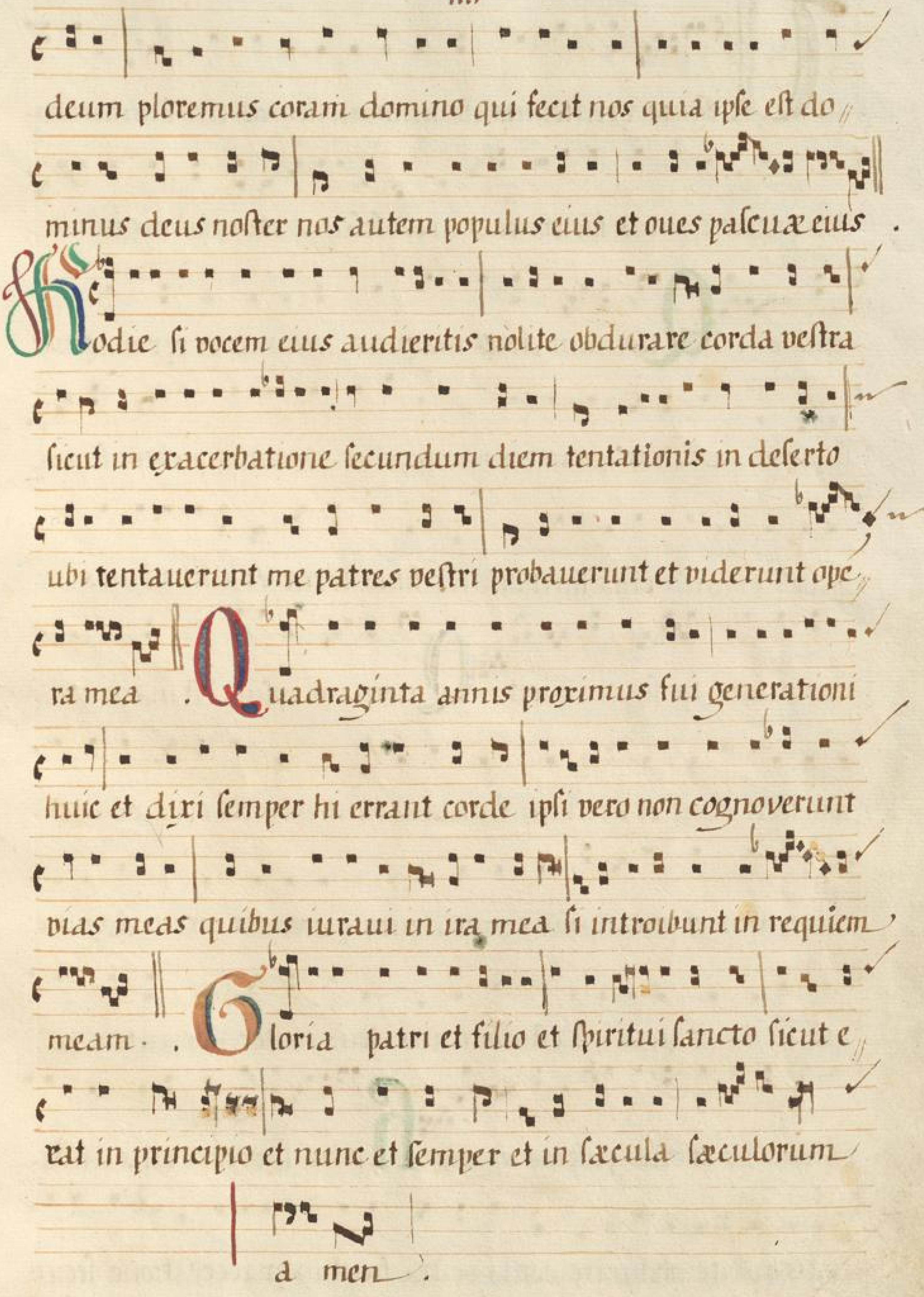
deum ploremus coram domino qui fecit nos quia ipse est do
minus deus noster nos autem populus eius et oues pascuæ eius .
Hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vestra
sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto
ubi tentauerunt me patres vestri probauerunt et viderunt ope
ra mea . Quadraginta annis proximus fui generationi
huic et dixi semper hi errant corde ipsi vero non cognoverunt
vias meas quibus iuraui in ira mea si introibunt in requiem
meam . . Gloria patri et filio et spiritui sancto sicut e
rat in principio et nunc et semper et in sæcula sæculorum
a men .

VEnite exultemus domino iubilemus deo salutari no-
stro præoccupemus faciem eius in confessione et in psalmis iubile-
mus e i. Quoniam deus magnus dominus et rex magnus
super omnes deos quoniam non repellet dominus plebem suam
quia in manu eius sunt omnes fines terræ et altitudines
montium ip se conspicit. Quoniam ipsius est mare et
ipse fecit illud et aridam fundauerunt manus eius venite
adoremus et procidamus ante deum ploremus coram domino
qui fecit nos quia ipse est dominus deus noster nos autem po-
pulus eius et oues pascuæ e ius. Hodie si vocem eius audi-
eritis nolite obdurare corda vestra sicut in exacerbatione secun-

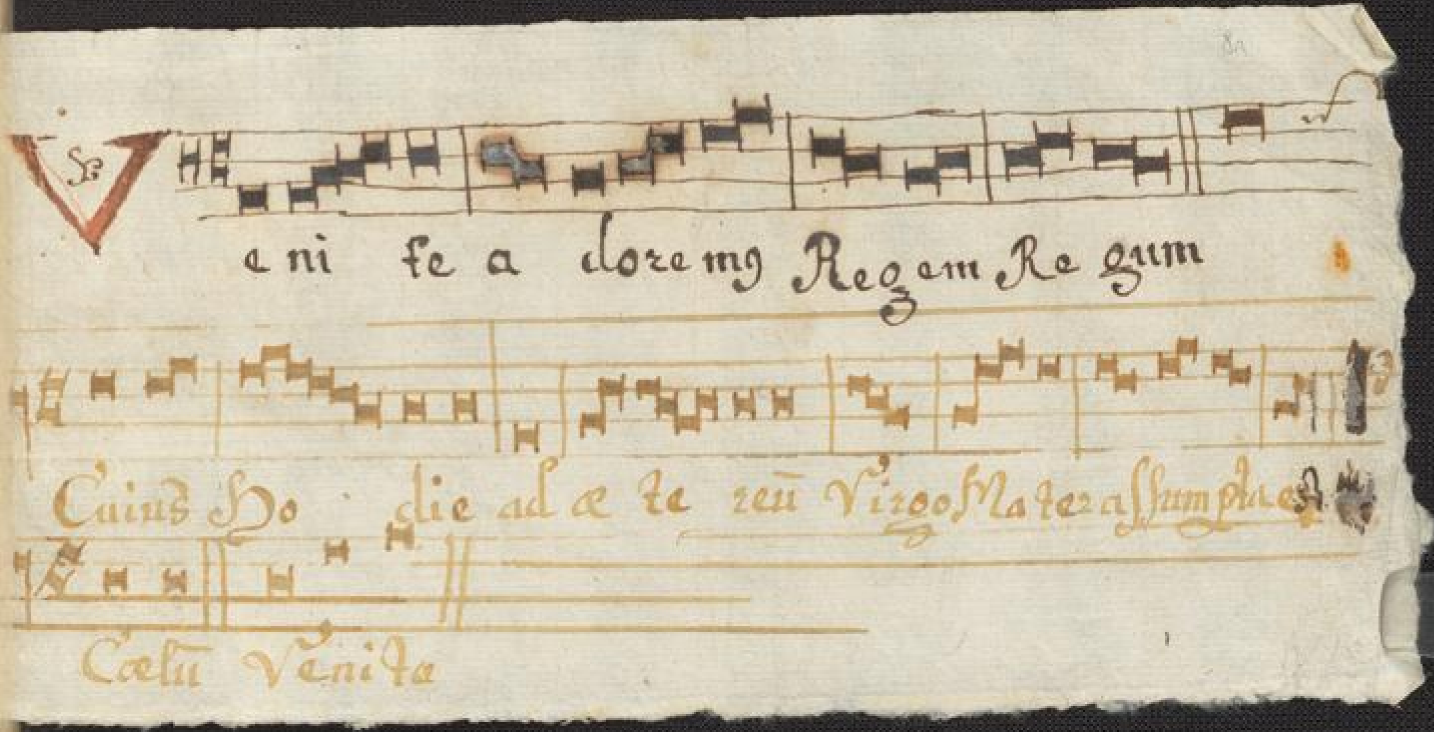
V eni te a doremus Regem Re gum
Cuius Ho die ad æ te rũ Virgo Mater assumpta est
Cælũ Venite

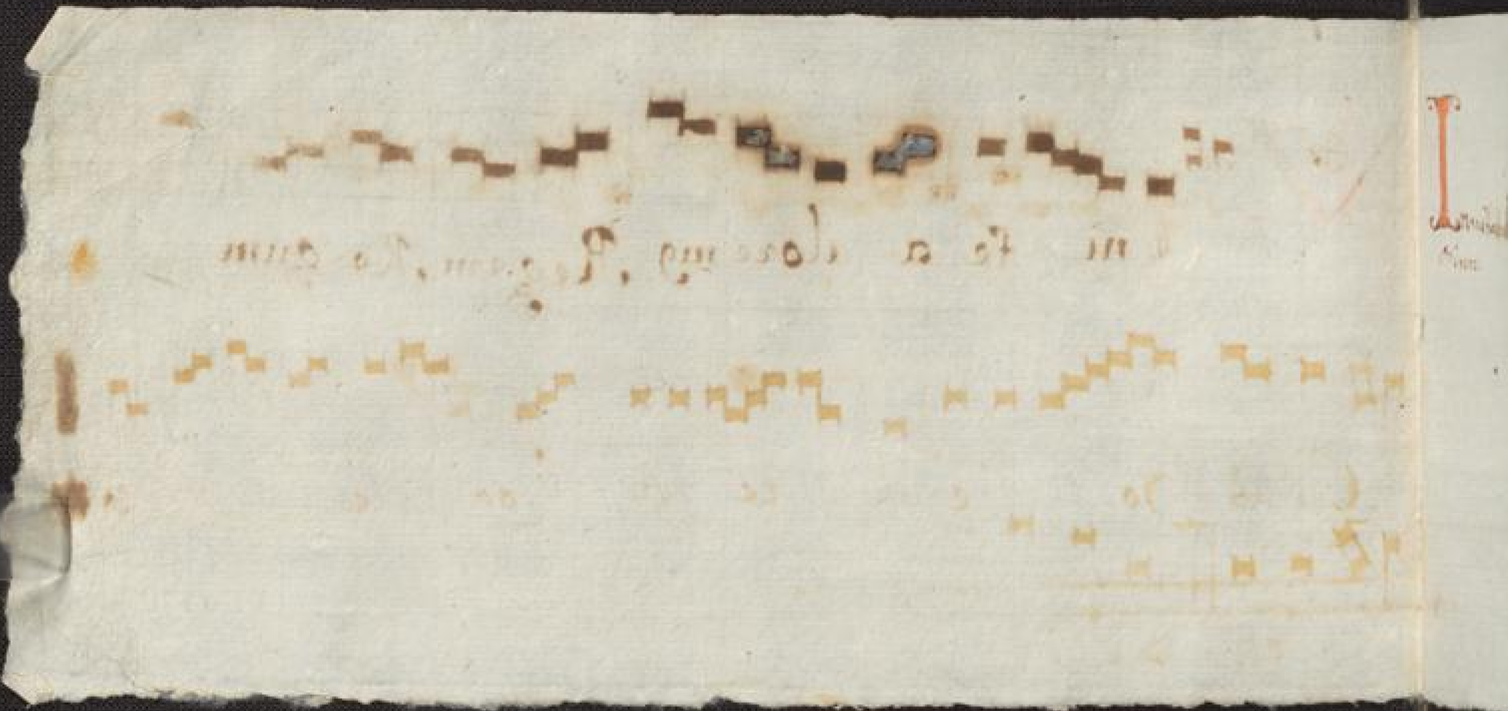

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
gefördert
durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

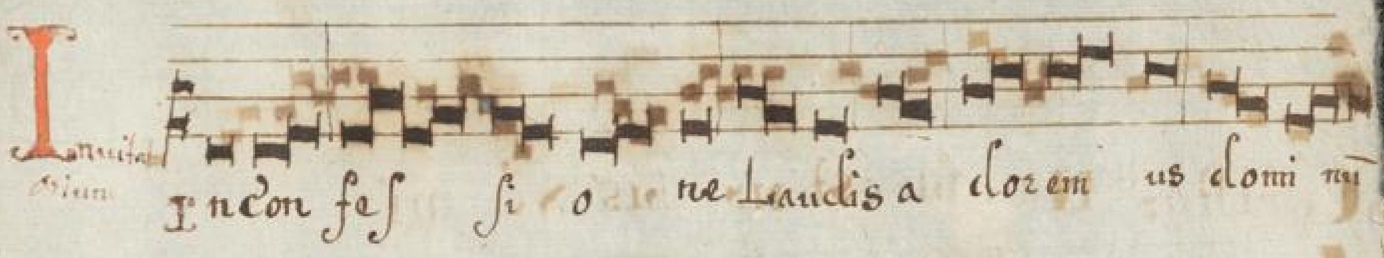

Sancti Bernardi

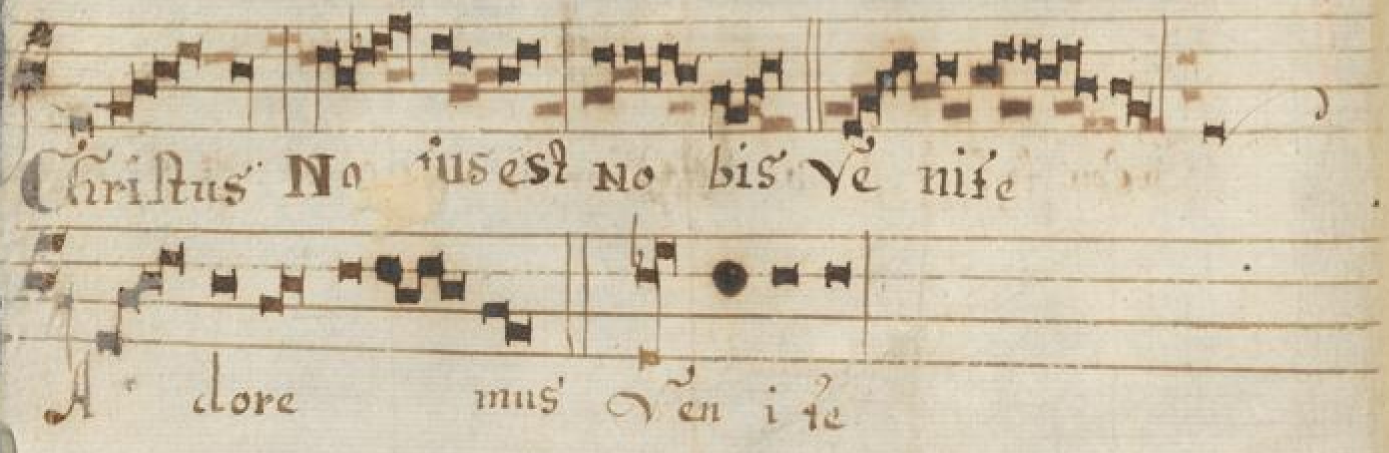
Christus No ius est No bis Ve nite
A dore mus Ven i te

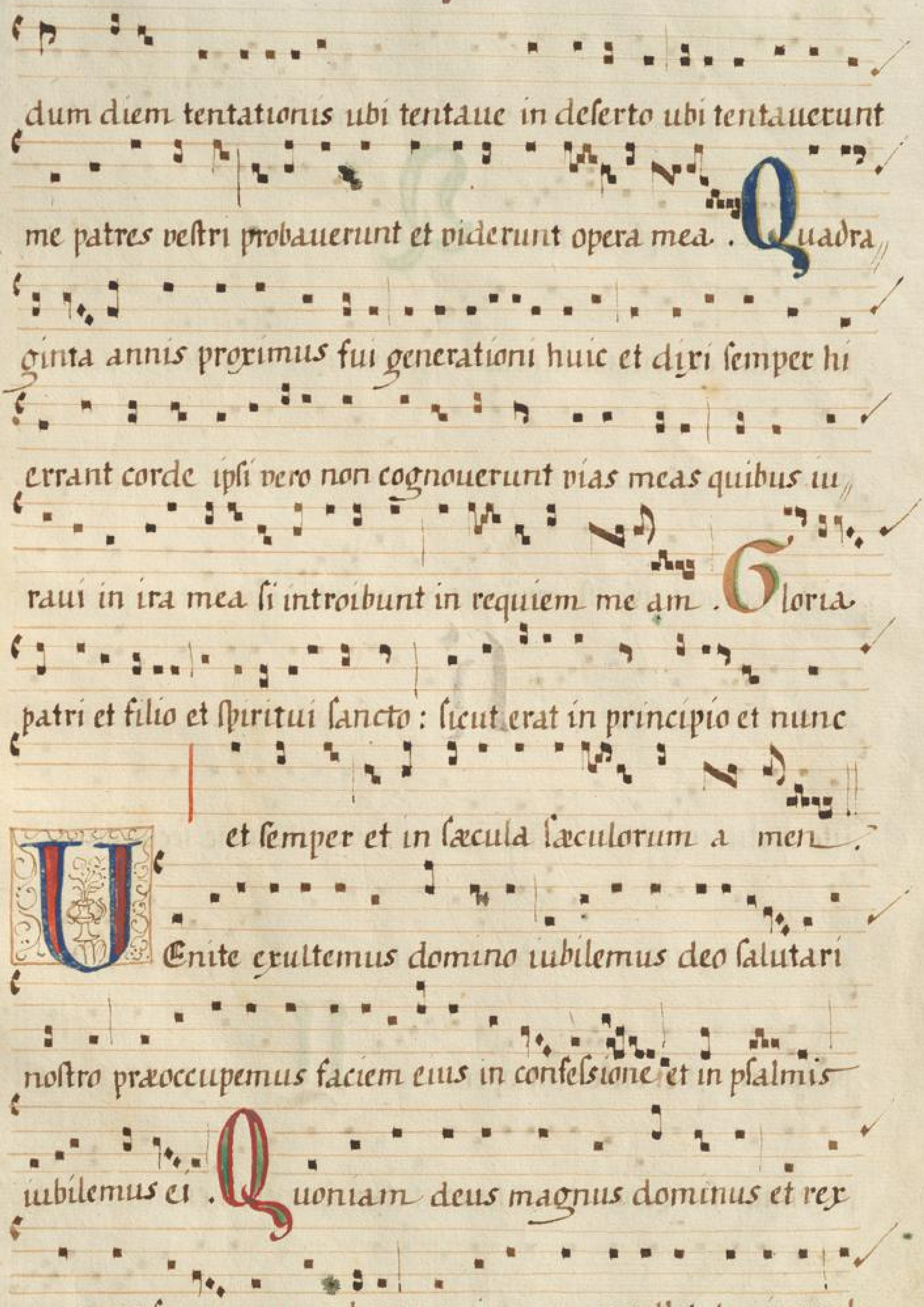

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

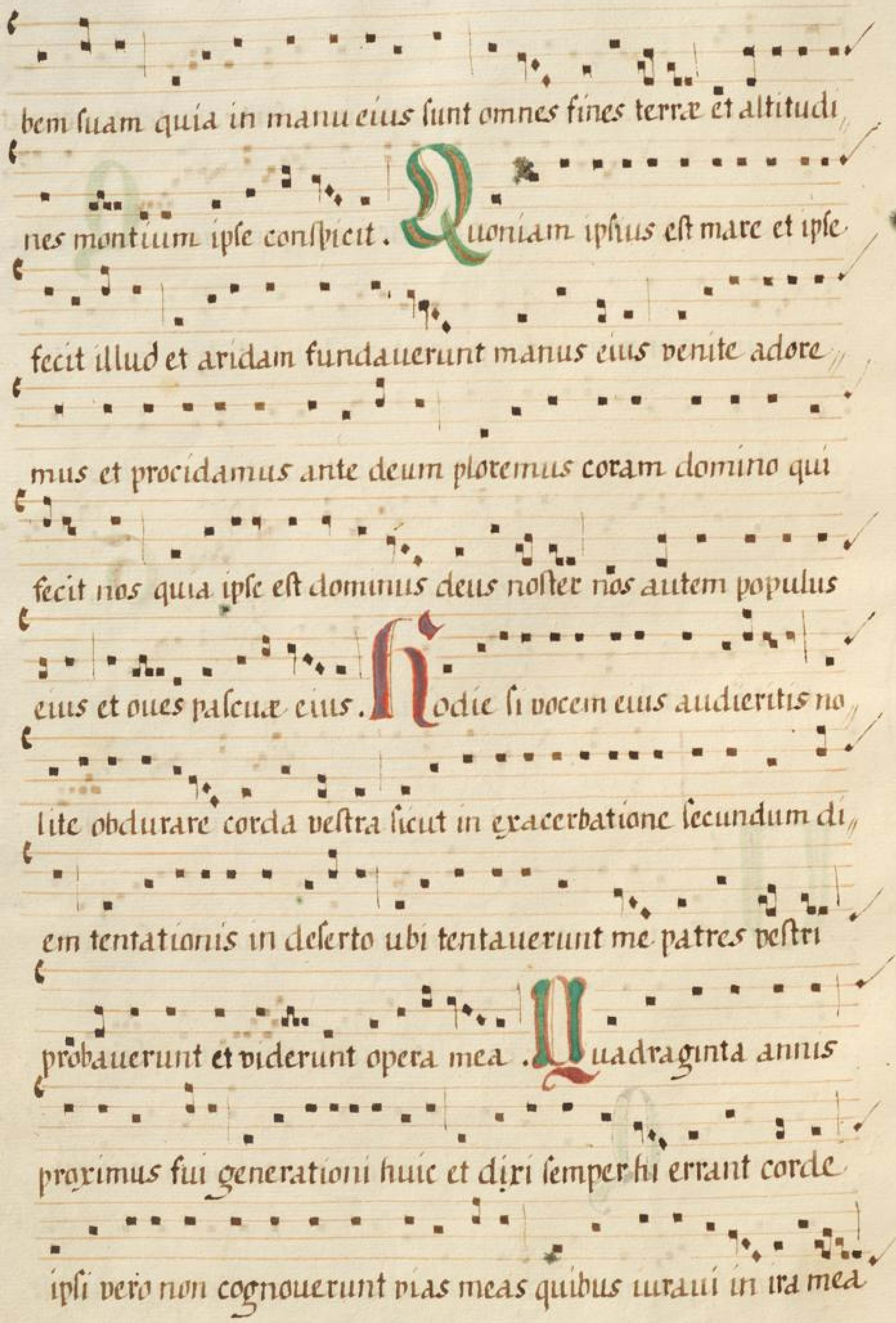
bem suam quia in manu eius sunt omnes fines terræ et altitudi
nes montium ipse conspicit. Quoniam ipsius est mare et ipse
fecit illud et aridam fundauerunt manus eius venite adore
mus et procidamus ante deum ploremus coram domino qui
fecit nos quia ipse est dominus deus noster nos autem populus
eius et oues pascuæ eius. Hodie si vocem eius audieritis no
lite obdurare corda vestra sicut in exacerbatione secundum di
em tentationis in deserto ubi tentauerunt me patres vestri
probauerunt et viderunt opera mea. Quadraginta annis
proximus fui generationi huic et dixi semper hi errant corde
ipsi vero non cognouerunt vias meas quibus iuraui in ira mea

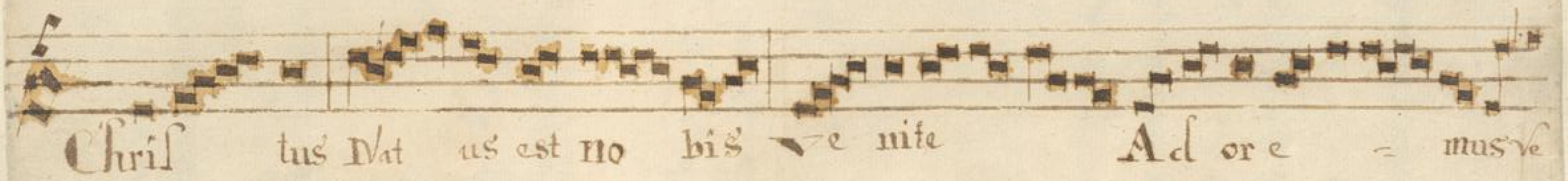

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

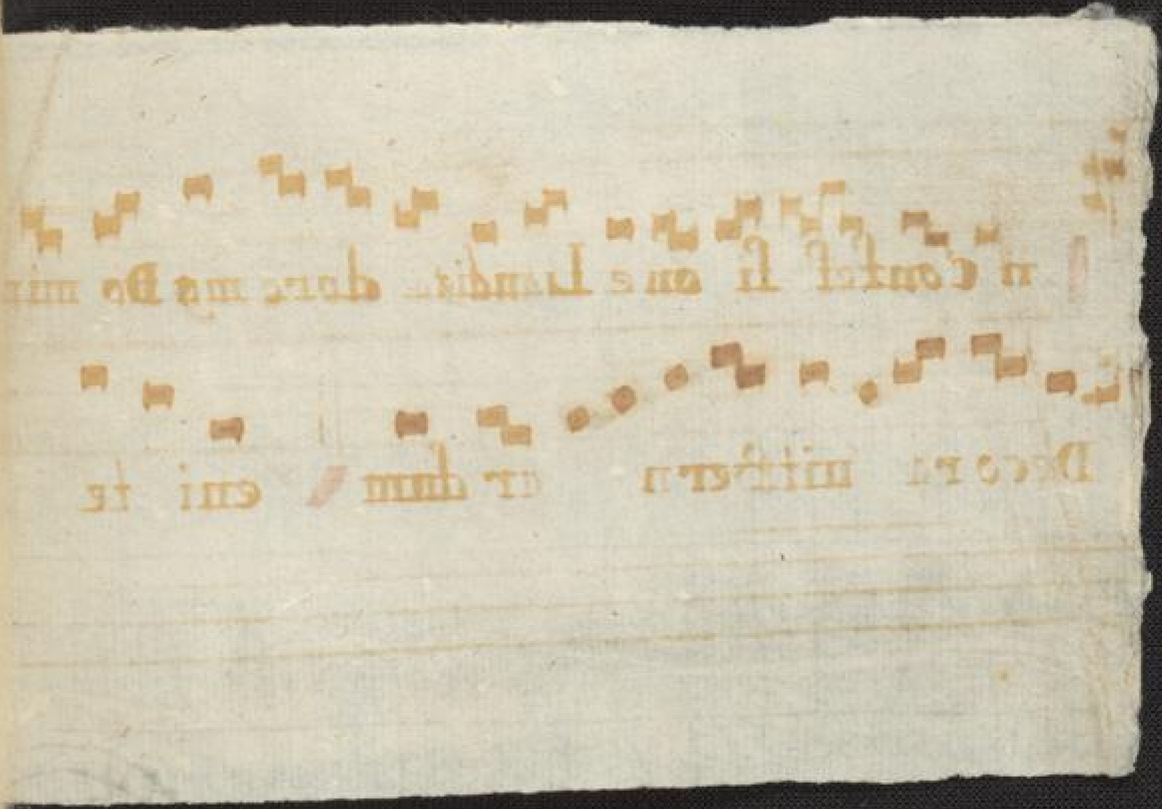

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

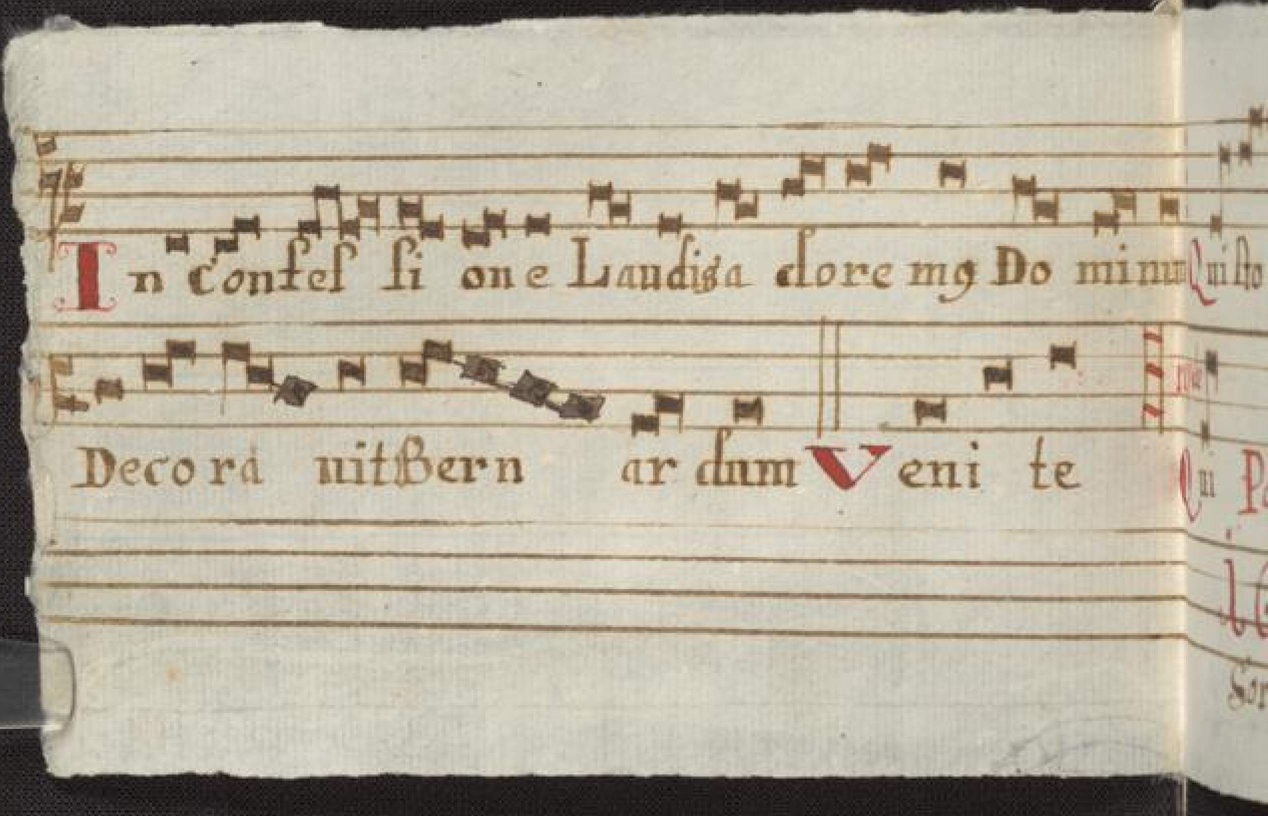
In confes si one Laudis a dore mq Do minum
Decorá uitbern ar dum Veni te

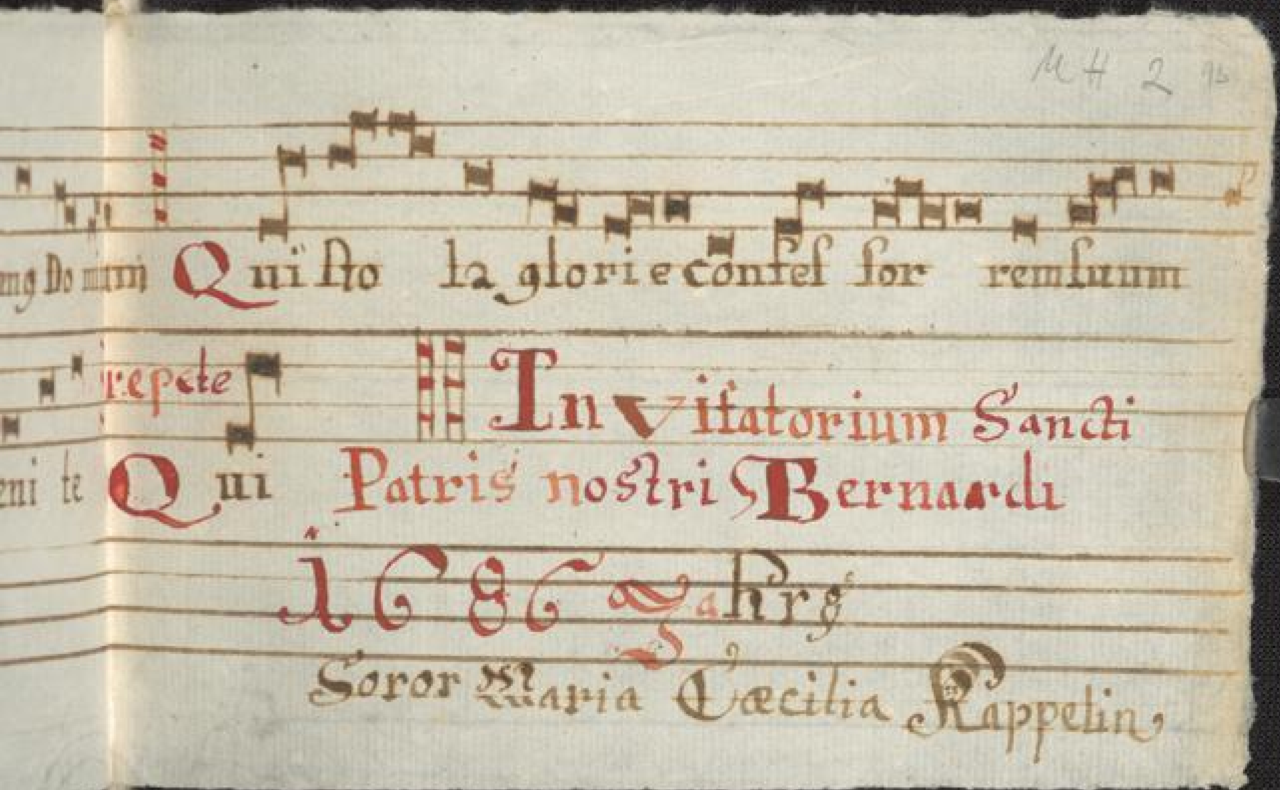

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

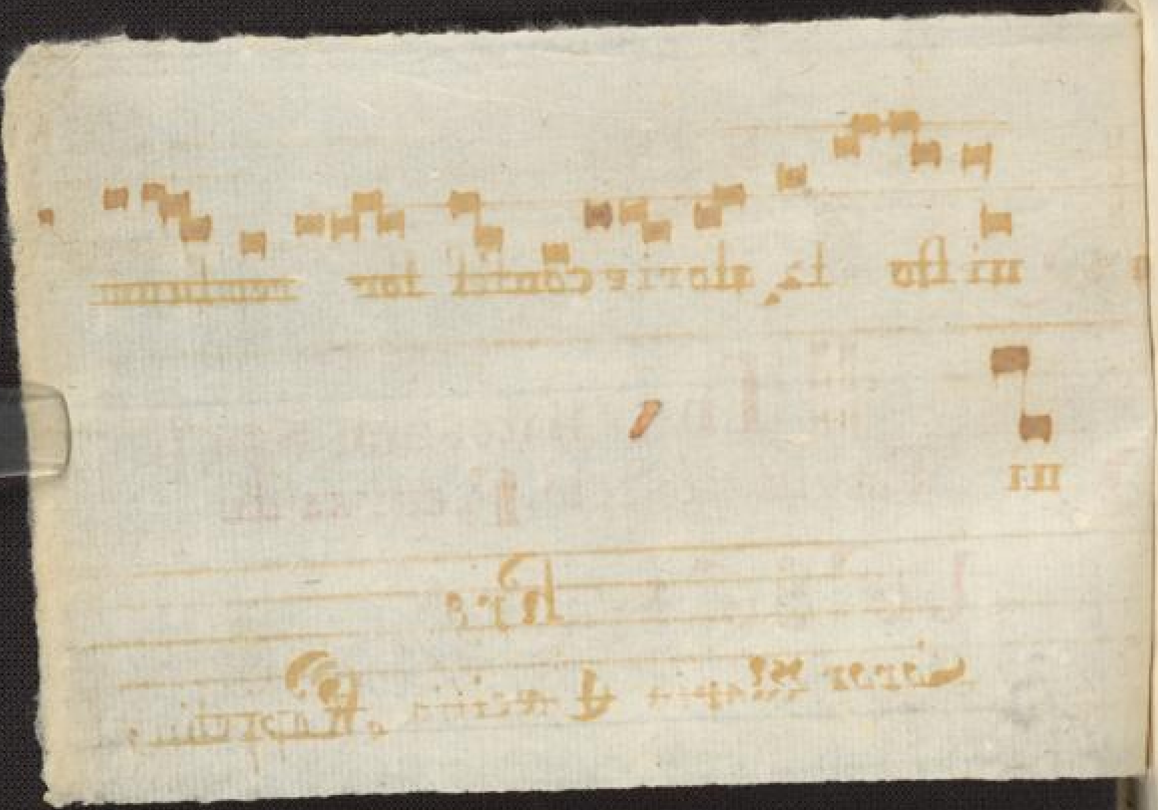

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

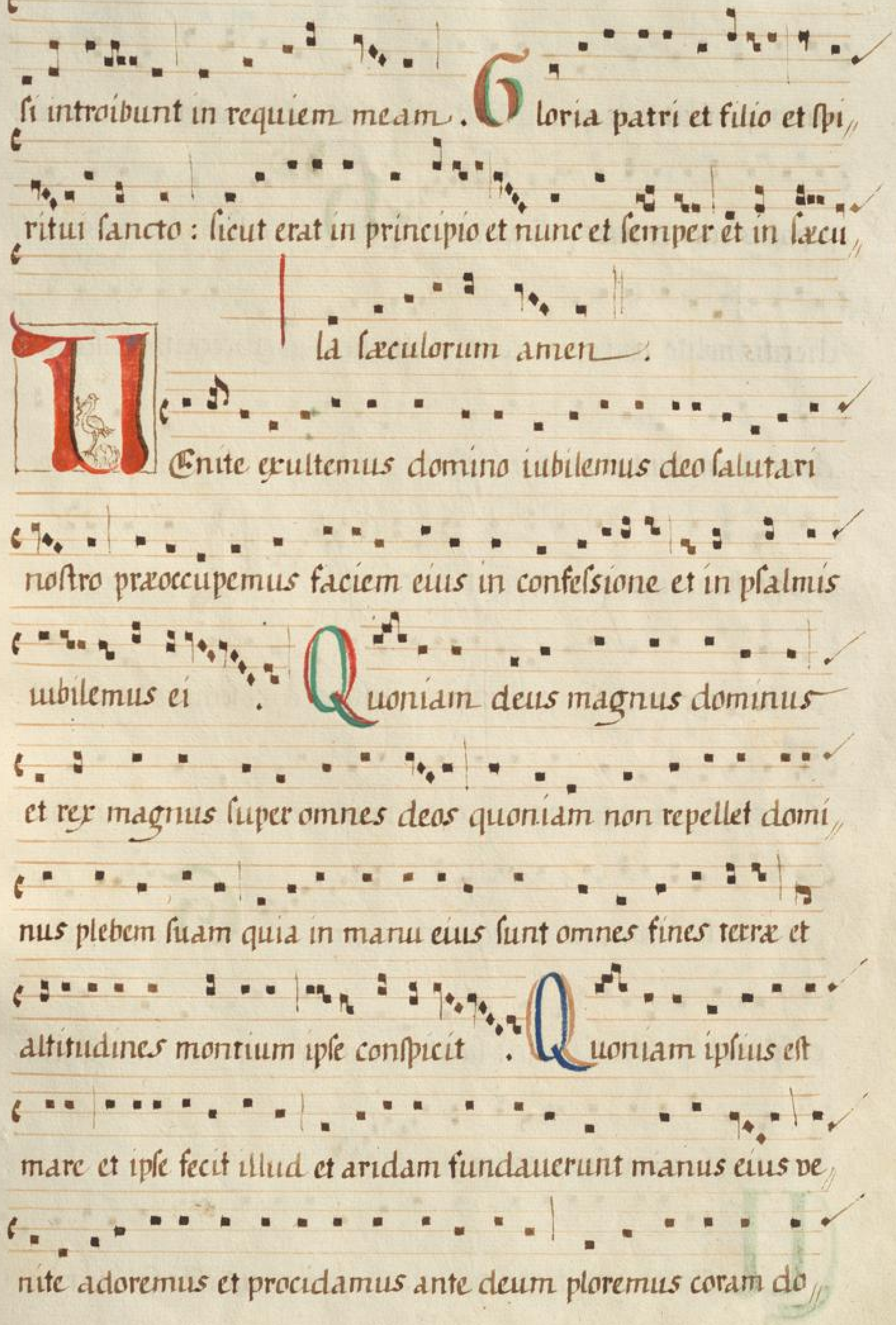
si introibunt in requiem meam. Gloria patri et filio et spi
ritui sancto: sicut erat in principio et nunc et semper et in sæcu
la sæculorum amen.
Venite exultemus domino iubilemus deo salutari
nostro præoccupemus faciem eius in confessione et in psalmis
iubilemus ei. Quoniam deus magnus dominus
et rex magnus super omnes deos quoniam non repellet domi
nus plebem suam quia in manu eius sunt omnes fines terræ et
altitudines montium ipse conspicit. Quoniam ipsius est
mare et ipse fecit illud et aridam fundauerunt manus eius ve
nite adoremus et procidamus ante deum ploremus coram do

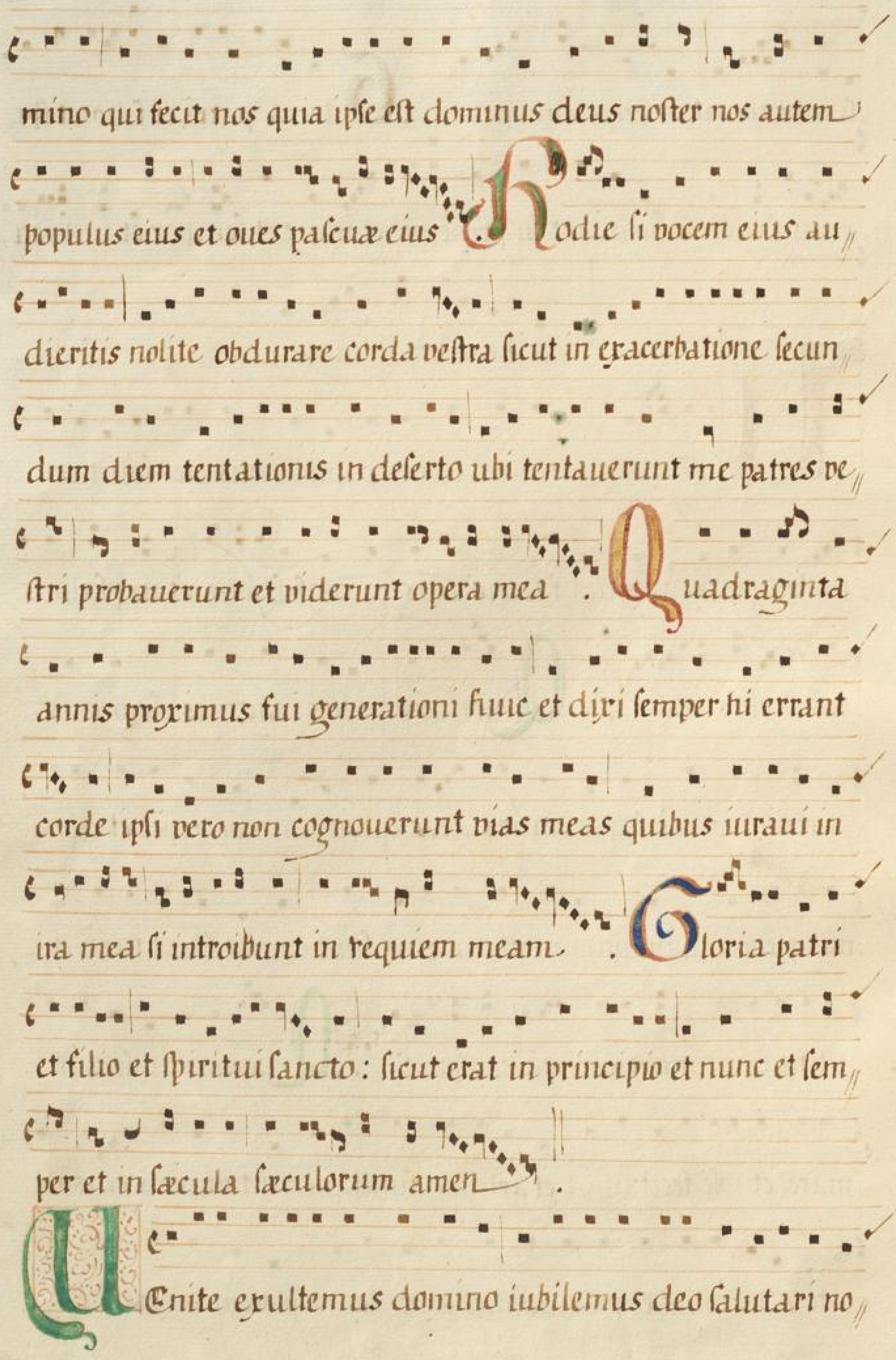
mino qui fecit nos quia ipse est dominus deus noster nos autem
populus eius et oues pascuæ eius. Hodie si vocem eius au
dieritis nolite obdurare corda vestra sicut in exacerbatione secun
dum diem tentationis in deserto ubi tentauerunt me patres ve
stri probauerunt et viderunt opera mea. Quadraginta
annis proximus fui generationi huic et dixi semper hi errant
corde ipsi vero non cognouerunt vias meas quibus iuraui in
ira mea si introibunt in requiem meam. Gloria patri
et filio et spiritui sancto: sicut erat in principio et nunc et sem
per et in sæcula sæculorum amen.
Venite exultemus domino iubilemus deo salutari no

stro præoccupemus faciem eius in confessione et in psalmis iubile
mus ei. Quoniam deus magnus dominus et rex magnus
super omnes deos quoniam non repellet dominus plebem suam
quia in manu eius sunt omnes fines terræ et altitudines mon
tium ipse conspicit. Quoniam ipsius est mare et ipse fecit
illud et aridam fundauerunt manus eius venite adoremus
et procidamus ante deum ploremus coram domino qui fecit nos quia
ipse est dominus deus noster nos autem populus eius et oues
pascuæ eius. Hodie si vocem eius audieritis nolite obdu
rare corda vestra sicut in exacerbatione secundum diem ten
tationis in deserto ubi tentauerunt me patres vestri probaue

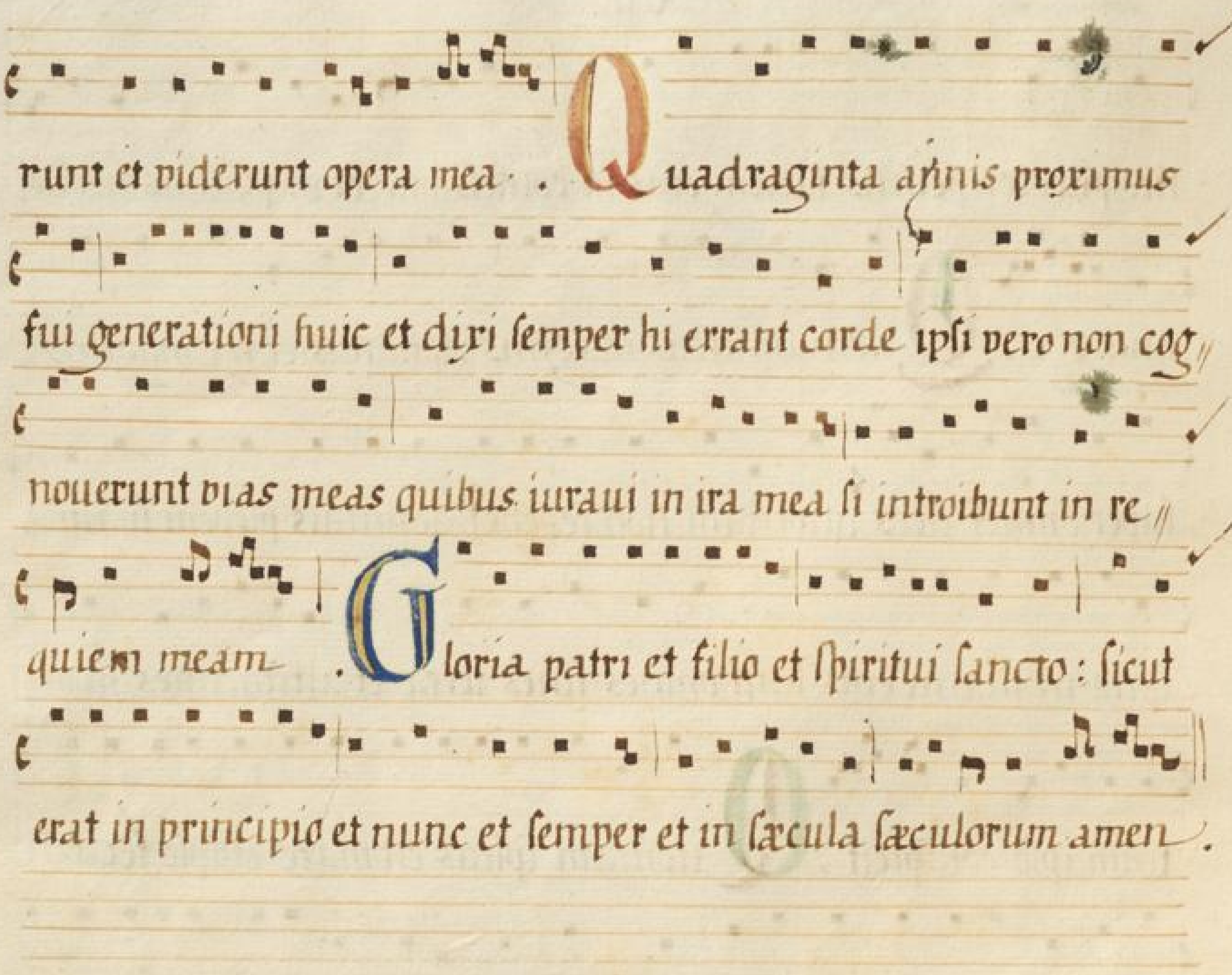
runt et viderunt opera mea . Quadraginta annis proximus
fui generationi huic et dixi semper hi errant corde ipsi vero non cog
nouerunt vias meas quibus iuraui in ira mea si introibunt in re
quiem meam . Gloria patri et filio et spiritui sancto: sicut
erat in principio et nunc et semper et in sæcula sæculorum amen.

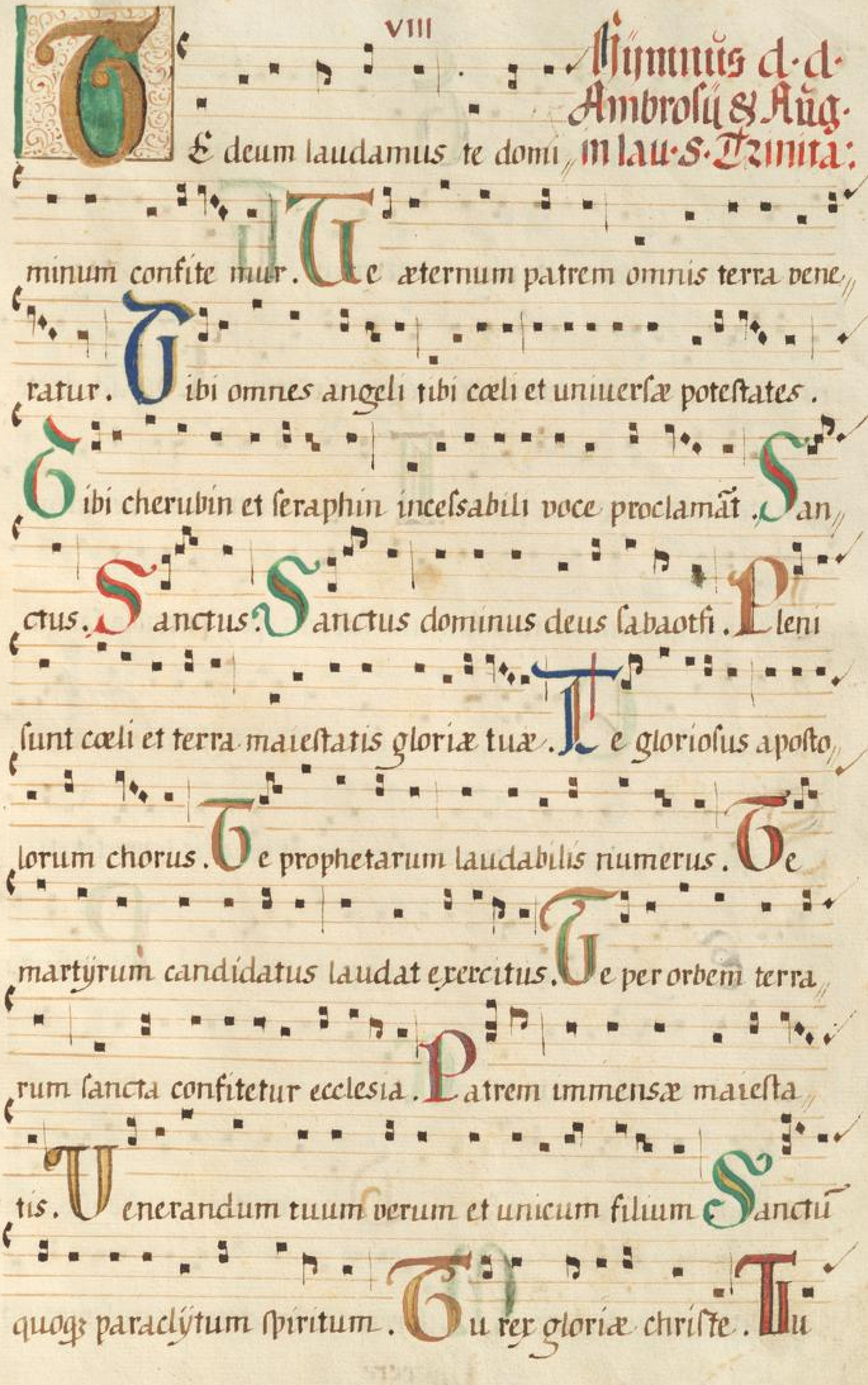
VIII
Hymnus d. d. Ambrosij & Aug. in lau. S. Trinita:
Te deum laudamus te domi
minum confitemur. Te æternum patrem omnis terra vene
ratur. Tibi omnes angeli tibi cœli et uniuersæ potestates.
Tibi cherubin et seraphin incessabili voce proclamãt. San
ctus. Sanctus. Sanctus dominus deus sabaoth. Pleni
sunt cœli et terra maiestatis gloriæ tuæ. Te gloriosus aposto
lorum chorus. Te prophetarum laudabilis numerus. Te
martyrum candidatus laudat exercitus. Te per orbem terra
rum sancta confitetur ecclesia. Patrem immensæ maiesta
tis. Venerandum tuum verum et unicum filium Sanctũ
quoq; paraclytum spiritum. Tu rex gloriæ christe. Tu

patris sempiternus es filius. Tu ad liberandum suscepturus
hominem non horruisti virginis uterum. Tu deuicto mor//
tis aculeo aperuisti credentibus regna cælorum. Tu ad dexte//
ram dei sedes in gloria patris. Iudex crederis esse venturus.
Te ergo quæsumus tuis famulis subveni quos præcioso sangui//
ne redemisti. Æterna fac cum sanctis tuis gloria munerari.
Saluum fac populum tuum domine et benedic hæreditati
tuæ. Et rege eos et extolle illos usq; in æternum. Per singu//
los dies benedicimus te. Et laudamus nomen tuum in
sæculum et in sæculum sæculi. Dignare domine die isto sine
peccato nos custodire. Miserere nostri domine miserere no//

Miserere

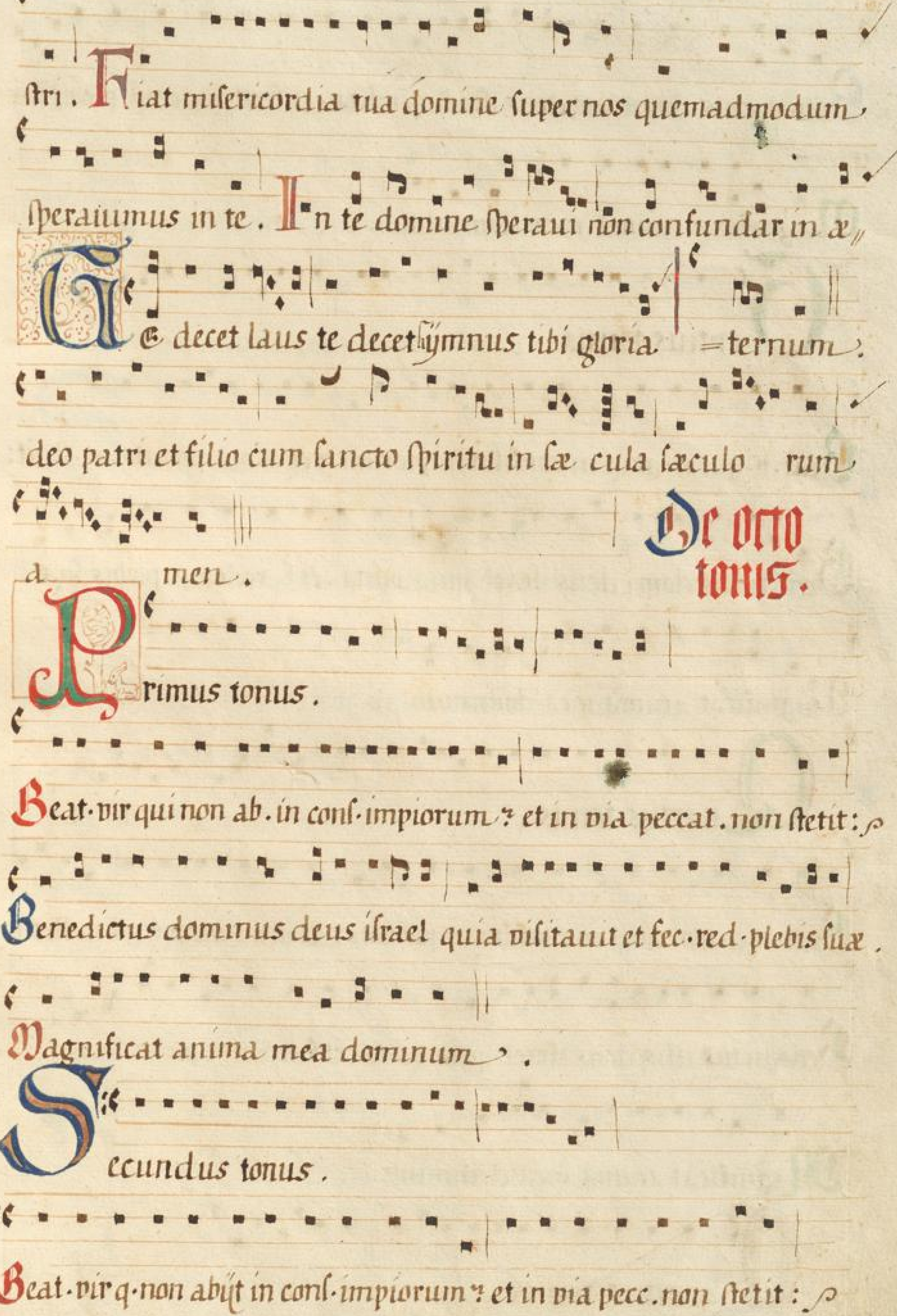
stri. Fiat misericordia tua domine super nos quemadmodum
sperauimus in te. In te domine sperauí non confundar in æ
Te decet laus te decet hymnus tibi gloria = ternum.
deo patri et filio cum sancto spiritu in sæ cula sæculo rum
a men.
De octo tonis.
Primus tonus.
Beat. vir qui non ab. in cons. impiorum ⁊ et in uia peccat. non stetit:
Benedictus dominus deus israel quia uisitauit et fec. red. plebis suæ.
Magnificat anima mea dominum.
Secundus tonus.
Beat. vir q. non abijt in cons. impiorum ⁊ et in uia pecc. non stetit:

Benedictus dominus deus israel q. visita · et fecit redemp. plebis suæ.

Magnificat anima mea dominum.

Tertius tonus.

Beat. v. qui n. abijt in consilio impiorum ⁊ et in via peccatoꝝ n. stetit:

Benedictus dom. deus israel quia visita. et f. redemp. plebis suæ.

Magnificat anima mea dominum.

Quartus tonus.

Beat. v. q. non abijt in consilio impiorum ⁊ et in v. peccatorum n. stetit:

Benedictus dn̄s deus israel quia visita. et f. redemp. plebis suæ.

Magnificat anima mea dominum.

Quintus tonus.

Beat. v. qui n. abijt in consilio impiorum ? et in v. peccat. non stetit :

Benedictus dominus deus israel quia vis. et f. redem. plebis suæ .

Magnificat anima mea dominum .

Sextus tonus .

Beat. v. q. n. ab. in cons. impiorum ? et in via peccat. non stetit :

Benedict. dominus deus israël quia v. et f. redemp. plebis suæ .

Magnificat anima mea dominum .

Septimus tonus .

Beat. v. qui non ab. in cons. impiorum ? et in v. peccator. non stetit :

Benedict. dn̄s deus israël quia vis. et f. redemptionem plebis suæ .

Magnificat anima mea dominum .

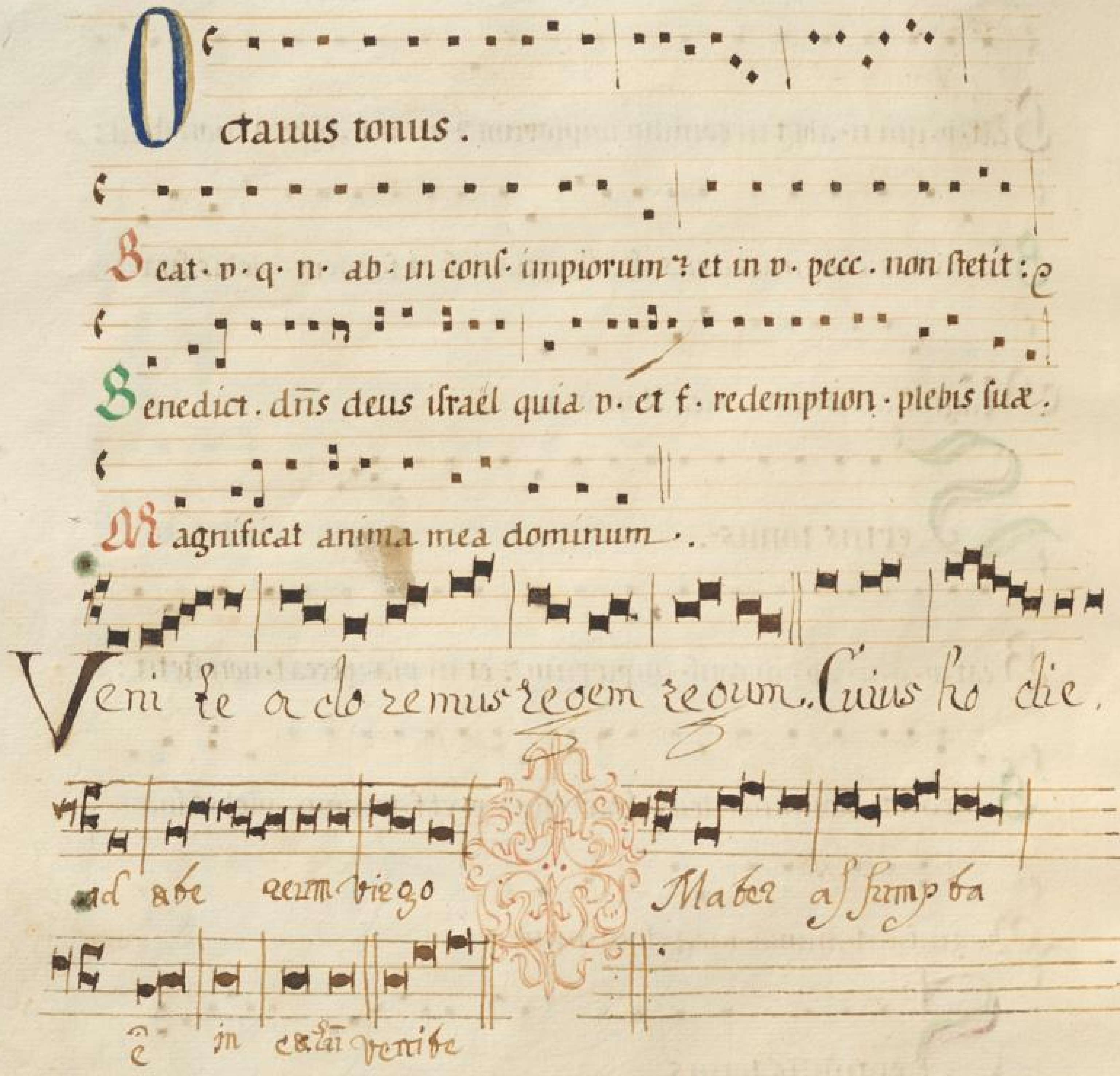
Octauus tonus.
Beat. v. q. n. ab. in consl. impiorum ⁊ et in v. pecc. non stetit:
Benedict. dn̄s deus israel quia v. et f. redemption. plebis suæ.
Magnificat anima mea dominum.
Veni te adoremus regem regum. Cuius hodie
ad æthe reum virgo Mater assumpta
ē in cælū venite

Domine miserere nostri te enim expectauimus: esto brachium nostrum in mane: salus nostra in tempore tribulationis. A voce angeli fugerunt populi: et ab exaltatione tua dispersæ sunt gentes. Et congregabuntur spolia vestra sicut colligitur brucus: velut cum fossæ plenæ fuerint cum eo. Magnificatus est dominus quoniam habitauit in excelso: impleuit sion iudicio et iustitia: et erit fides in temporibus suis. Diuitiæ salutis sapientia et scientia: timor domini ipse thesaurus eius. Ecce videntes clamabunt foris: angeli pacis amare flebunt. Dissipatæ sunt viæ cessauit transiens per semitam: irritum factum est pactum: proiecit ciuitates non reputauit homines. Luxit et elanguit terra: confusus est libanus et obsurduit. Et factus est saron sicut desertum: et concussa est basan et carmelus. Nunc exurgam dicit dominus: nunc exaltabor et nunc sublimabor. Audite qui longe estis quæ fecerim dicit dominus: et cognoscite vicini fortitudinem meam.

Cantica dominicis diebus et in fest. s. Michaelis arch:

Conterriti sunt in sion peccatores: possedit tremor hypocritas. Quis poterit habitare de vobis cum igne deuorante: aut quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis? Qui ambulat in iustitiis et loquitur veritatem: qui proiicit auaritiam ex calumnia: et excutit manus suas ab omni munere. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinem: et claudit oculos suos ne videat malum. Iste in excelsis habitabit munimenta saxorum sublimitas eius: panis ei datus est: aquæ eius fideles sunt. Regem in decore suo videbunt oculi eius: cernent terram de longe: cor tuum meditabitur timorem. aliud.

Miserere domine plebi tuæ super quem inuocatum est nomen tuum: et israel quem coæquasti primogenito tuo. Miserere ciuitati sanctificationis tuæ hierusalem: ciuitati requiei tuæ. Reple sion inenarrabilibus virtutibus tuis: et gloria tua populum tuum. Da testimonium quia ab initio creaturæ tuæ sunt: et suscita precationes quas locuti sunt in nomine tuo prophetæ priores. Da merce-

dem domine sustinentibus te · ut prophetæ tui fideles inueniantur: et exaudi orationem filiorum t seruorum tuorum. Secundum benedictionem aaron de populo tuo: et dirige nos in viam iustitiæ. Et sciant omnes qui habitant terram: qz tu es deus conspector sæculoꝝ.

Cantica in natiuitate dñi in circumcis· in epipha· et in purificat· btæ mariæ semp. vg.

Populus qui ambulabat in tenebris: vidit lucem magnam. Habitantibus in regione umbræ mortis: lux orta est eis. Multiplicasti gentem: non magnificasti lætitiam. Lætabuntur coram te sicut qui lætantur in messe: sicut exultant victores capta præda quando diuidunt spolia. Iugum enim oneris eius et virgam humeri eius: et sceptrum exactoris eiꝰ superasti: sicut in die madian. Quia omnis violenta prædatio cum tumultu: et vestimentum mixtum sanguine: erit in combustionem et cibus ignis. Paruulus enim natus est nobis: et filius datus est nobis.

Et factus est principatus super humerum eius: et vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius. Deus fortis pater futuri sæculi: princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium: et pacis non erit finis. Super solium dauid et super regnum eius sedebit: ut confirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia. Amodo et usqz in sempiternum: zelus domini exercituum faciet hoc.

Lætare hierusalem: et diem festum agite omnes qui diligitis eam. Gaudete gaudio omnes qui lugebatis super eam: ut potemini à lacte et satiemini ab uberibus consolationis eius. Et cum aulsi fueritis a lacte: epulemini ab introitu gloriæ eius. Quia hæc dicit dominus: ecce ego declino in eos ut flumen pacis: et ut torrens inundans gloriæ gentium. Pueri eorum in humeris portabuntur: et super genua consolabuntur. Quemadmodum mater consolatur filios suos: ita et ego consolabor vos: et in hierusalem consolabimini. Et videbitis et gaudebitis et lætabitur cor vestrum: et ossa vestra ut herba germinabut:

et cominabitur contumacibus. Ecce dn̄s ut ignis veniet: et ut tempestas currus eius reddere in ira vindictam et vastationem in flamam ignis. In igne enim zeli domini devorabitur omnis terra: et in gladio eius omnis caro.

Urbs fortitudinis nostræ sion: salvator ponetur in ea murus et antemurale. Aperite portas: et ingrediatur gens iusta custodiens veritatem. Vetus error abiit: servabis pacem pace quia in te speravimus. Sperasti in domino in sæculis æternis: in domino deo forti in perpetuum. Quia incurvabit habitantes in excelso: civitatem sublimem humiliabit. Humiliabit eam usque ad terram: detrahet eam usque ad pulverem. Conculcabit eam pes pauperis: gressus egenorum. Semita iusti recta facta est: rectus callis iusti ad ambulandum. Et in semita iudiciorum tuorum domine sustinuimus te: nomen tuum et memoriale tuum in desiderio animæ. Anima mea desiderabit te in nocte: sed et spiritus meus in præcordiis meis: de mane vigilabo ad te. Cum feceris iudicia tua in terra: iustitiam discent habitatores orbis. Misereamur impio et non discet facere iustitiam in terra sanctorum iniqua gessit: non videbit gloriam domini. Domine exaltetur manus tua ut non videant: videant et confundantur zelantes populi: et ignis hostes tuos devoret. Domine dabis pacem nobis: omnia enim opera nostra operatus es nobis.

Cantica in tempore paschali dicenda.

Quis est iste qui venit de edom: tinctis vestibus de bosra? Iste formosus in stola: gradiens in multitudine fortitudinis suæ. Ego qui loquor iustitiam: et propugnator sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum: et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus: et de gentibus non est vir mecum. Calcavi eos in furore meo: et conculcavi eos in ira mea. Et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea: et omnia indumenta mea inquinavi. Dies enim ultionis in corde meo: annus retributionis meæ venit.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Circumspexi et non erat auxili-
ator: quæsiui et non fuit qui ad-
iuuaret. Et saluauit mihi bra-
chium meum: et indignatio me-
a ipsa auxiliata est mihi.

Venite et reuertamur
ad dominum: quia
ipse cœpit et sanabit
nos: percutiet et curabit nos. Vi-
uificabit nos post duos dies: in
die tertia suscitabit nos: et viue-
mus in conspectu eius sciemus
sequemurque ut cognoscamus do-
minum. Quasi diluculum
præparatus est egressus eius:
et veniet quasi imber nobis tem-
poraneus et serotinus terræ.
Quid faciam ~~facia~~ tibi efraim
quid faciam tibi iuda: miseri-
cordia vestra quasi nubes ma-
tutina et quasi ros mane pertra-
siens. Propter hoc dolaui in
prophetis: et occidi eos in verbis
oris mei: et iudicia mea quasi
lux egredientur. Quia mise-
ricordiam volui et non sacrifi-
cium: et scientiam dei plus
quam holocaustum.

Expecta me dicit do-
minus in die resur-
rectionis meæ in
futurum: quia iudicium meū
ut congregem gentes et colligam
regna. Et effundam super eos
indignationem meam: et om-
nem iram furoris mei. In igne
enim zeli mei deuorabitur omnis
terra: quia tunc reddam popu-
lis labium electum: ut vocent
omnes in nomine domini et ser-
uiant ei humero uno. Ultra flu-
mina ethiopiæ inde supplices
mei: filii dispersorum meorum
deferent munus mihi. In die il-
la non confunderis super cunctis
adinuentionibus tuis: quibus
præuaricata es in me. Quia
tunc auferam de medio tui ma-
gniloquos superbiæ tuæ: et non
adiicies exaltari amplius in mon-
te sancto meo. Et derelinquam
in medio tui populum pauperem
et egenum: et sperabunt in nomi-
ne domini reliquiæ israel. Non
facient iniquitatem nec loquen-
tur mendacium: et non inueni-
entur in ore eorum lingua dolosa.
Quoniam ipsi pascentur et accu-
babunt: et non erit qui exterreat.

In fes. corporis xpi.

Confitemini domino
Quia satiauit Gloria
redidi propt. Lauda hierusalem
dominum: lauda deum tuum

¶ In fest. spineę coron.

Pedibus conculcabitur corona superbiæ ebriorum effraim. Et erit flos decidens gloriæ exultationis eius qui est super verticem vallis pinguium: quasi temporaneum ante maturitatem autumni. In die illa erit dominus exercituum corona gloriæ: et sertum exultationis residuo populi sui. Et spiritu iudicij sedentes super iudicium: et fortitudo reuertentibus de bello ad portam.

In veste poderis quam habebat: totus erat orbis terrarum. Et parentum magnalia: in quatuor ordinibus lapidum erant sculpta. Et magnificentia tua: in diademate capitis illius erat scripta.

Spoliauit me gloria mea: et abstulit coronam de capite meo. Destruxit me undiq; et pereo: et quasi euulsæ arboris abstulit spem meam. Iratus est contra me furor eius: et sic me habuit quasi hostem suum. Fratres meos longe fecit à me: et noti quasi alieni recesserunt à me. Dereliquerunt me propinqui mei: et qui me nouerant obliti sunt mei.

¶ De apostolis et martyrib. can.

Vos sancti domini vocabimini: ministri dei nostri. Dicetur vobis fortitudinem gentium comedetis: et in gloria eorum superbietis. Pro confusione vestra duplici et rubore: laudabunt partem eorum. Propterea in terra sua duplicia possidebunt: lætitia sempiterna erit eis. Quia ego dominus diligens iudicium: et odio habens rapinam in holocaustum. Et dabo opus eorum in veritate: et fœdus perpetuum feriam eis. Vt scietur in gentibus semen eorum: et germen eorum in medio populorum. Omnes enim qui viderint eos cognoscent illos: quia isti sunt semen cui benedixit dominus.

Fulgebunt iusti et tanq; scintillæ in arundineto discurrent. Iudicabunt nationes et dominabuntur populis: et regnabit dominus illorum in perpetuum. Qui confidunt in domino intelligent veritatem: et fideles in dilectione

acquiescent illi. Quoniam do-
num et pax: est electis dei.

Reddet deus mercedem laborum sanctorum suorum: et deducet illos in via mirabili. Et fuit illis in velamento diei: et in luce stel-larum nocte. Transtulit illos mare rubrum: et transvexit illos per aquam nimiam. Inimicos autem illorum demersit in mare: et ab altitudine inferorum edu-xit illos. Ideo iusti tulerunt spo-lia impiorum: et decantaverunt domine nomen sanctum tuum.

Cant. de uno martyre vel conf.

Beatus vir qui in sa-pientia morabitur: et qui in iustitia meditabitur: et in sensu cogitabit circumspectio-nem dei. Cibabit illum pane vitæ et intellectus: et aqua sapi-entiæ salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo et non fle-ctetur: et continebit illum et non confundetur: et exaltabit illum apud proximos suos. Et nomi-ne æterno hæreditabit illum: do-minus deus noster.

Benedictus vir qui con-fidit in domino: et erit dominus fiducia eius. Et erit tanquam lignum quod plantatū est secus decursus aquarum: quod ad humorem mittit radices suas: et non timebit cum venerit æstus. Et erit folium eius viride: et in tempore siccitatis non erit sollicitū: nec aliquando desinet facere fru-ctum.

Beatus vir qui inventus est sine macula: et qui post aurum non abiit: nec speravit in pecuniæ thesau-ris. Quis est hic et laudabimꝰ eum: fecit enim mirabilia in vi-ta sua. Qui probatus est in il-lo et perfectus inventus est: et erit illi gloria æterna. Qui potuit transgredi et non est transgressus: facere mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in domi-no: et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum.

Cant. de virginib.

Audite me divini fructus: et quasi rosa plantata super rivos aquarum fructificate. Quasi libanus: odo-rem suavitatis habete. Florete flores quasi lilium date odorem et frondete in gratiam: et collauda-te canticum: benedicite dominum

in operibus suis. Date nomini eius magnificentiam et confitemini illi in voce labiorum vestrorum. In canticis labiorum et citharis et sic dicetis in confessione opera domini universa bona valde.

Gaudens gaudebo in domino: et exultabit anima mea in deo meo. Quia induit me vestimento salutis: et indumento letitiæ circundedit me. Quasi sponsum decoratum corona: et quasi sponsam ornatam monilibus suis. Sicut enim terra profert germen suum: et sicut ortus semen suum germinat: sic dominus deus germinabit iustitiam et laudem coram universis gentibus. Propter sion non tacebo: et propter hierusalem non quiescam: donec egrediatur ut splendor iustus eius et salvator eius ut lampas accendatur. Et videbunt gentes iustum tuum: et cuncti reges inclytum tuum. Et vocabitur tibi nomen novum: quod os domini nominavit. Et eris corona gloriæ in manu domini: et diadema regni in manu dei tui.

Non vocaberis ultra derelicta: et terra tua non vocabitur amplius desolata. Sed vocaberis voluntas mea in ea: et terra tua inhabitabitur. Quia complacuit domino in te: et terra tua inhabitabitur. Habitabit enim iuvenis cum virgine: et habitabunt in te filii tui. Et gaudebit sponsus super sponsam; et gaudebit super te deus tuus. Super muros tuos hierusalem constitui custodes tota die et tota nocte in perpetuum non tacebunt. Qui reminiscimini domini ne taceatis: et ne detis silentium ei: donec stabiliat et donec ponat hierusalem laudem in terra.

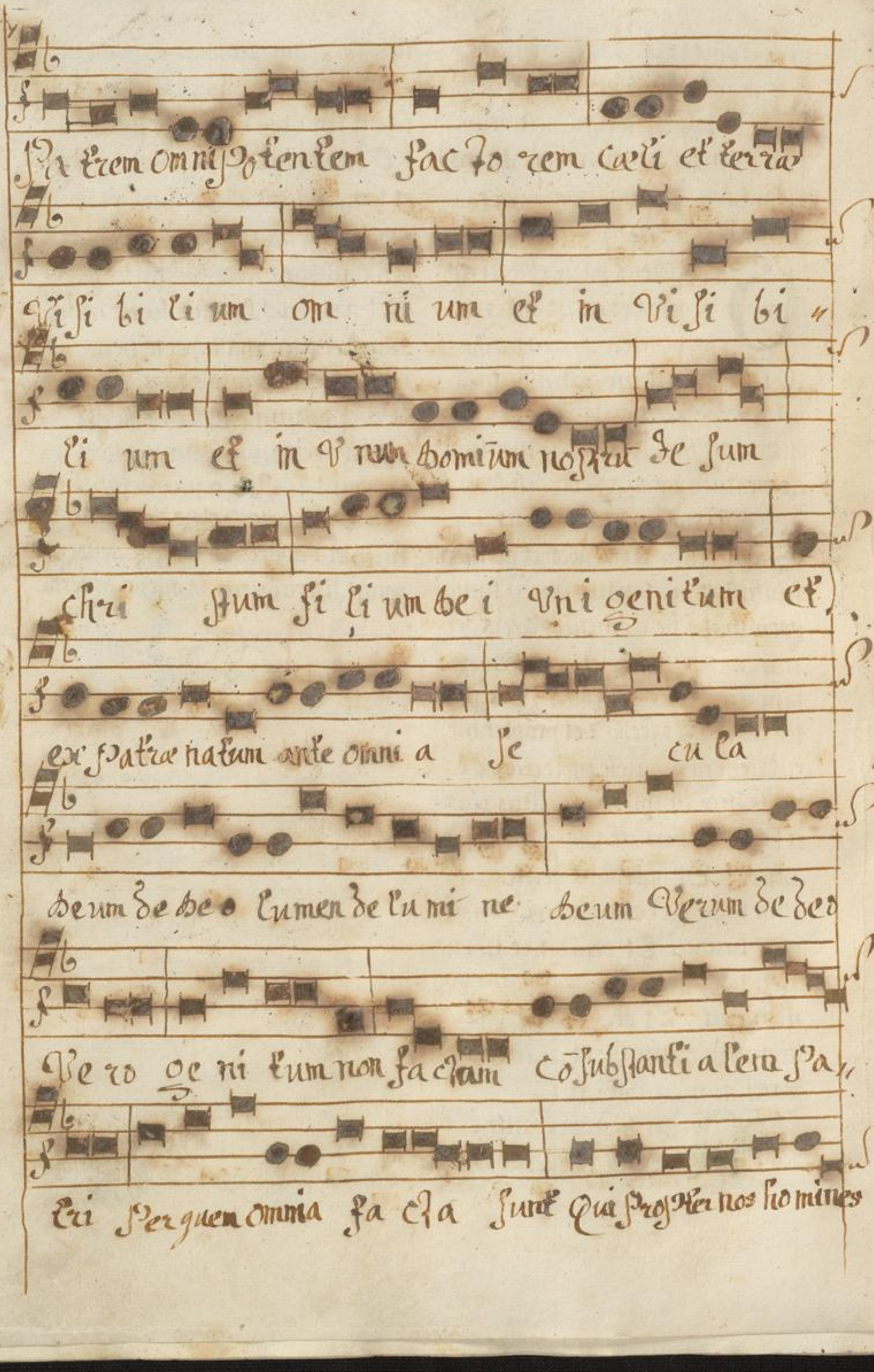
Pa trem omnipotentem factorem cæli et terræ
visi bi li um om ni um et in visi bi
li um et in vnum dominum nostrum Je sum
Chri stum fi li um dei vni genitum et
ex patre natum ante omni a se cu la
deum de deo lumen de lu mi ne deum verum de deo
vero ge ni tum non factum cosubstantialem pa
tri per quem omnia fa cta sunt qui propter nos homines

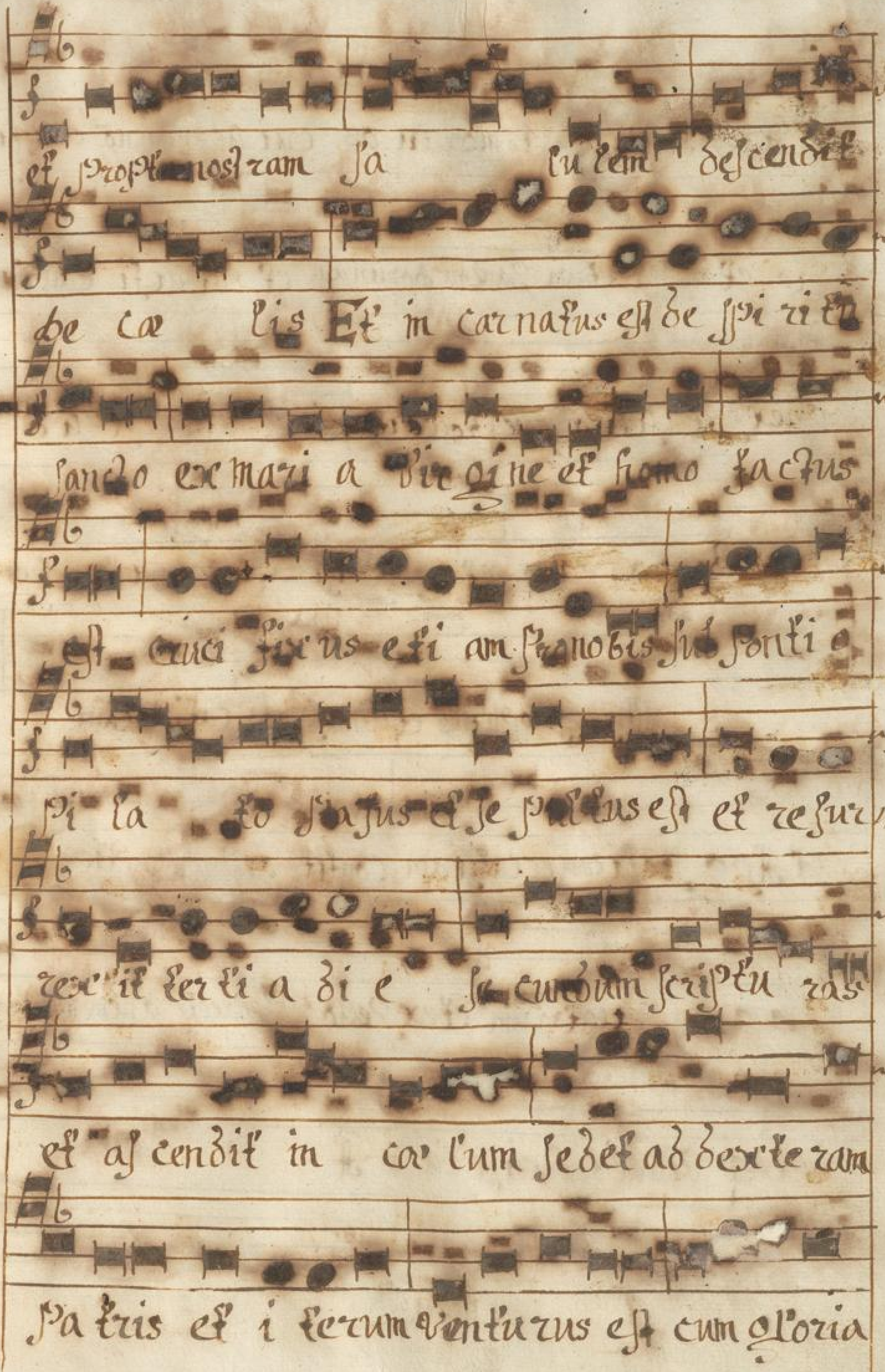
et propter nostram sa lu tem descendit
de cae lis Et in carnatus est de spi ri tu
sancto ex mari a virgine et homo factus
est cruci fixus eti am pro nobis sub ponti o
pi la to passus et se pultus est et resur
rex it terti a di e secundum scriptu ras
et ascendit in cae lum sedet ad dexteram
patris et i terum venturus est cum gloria

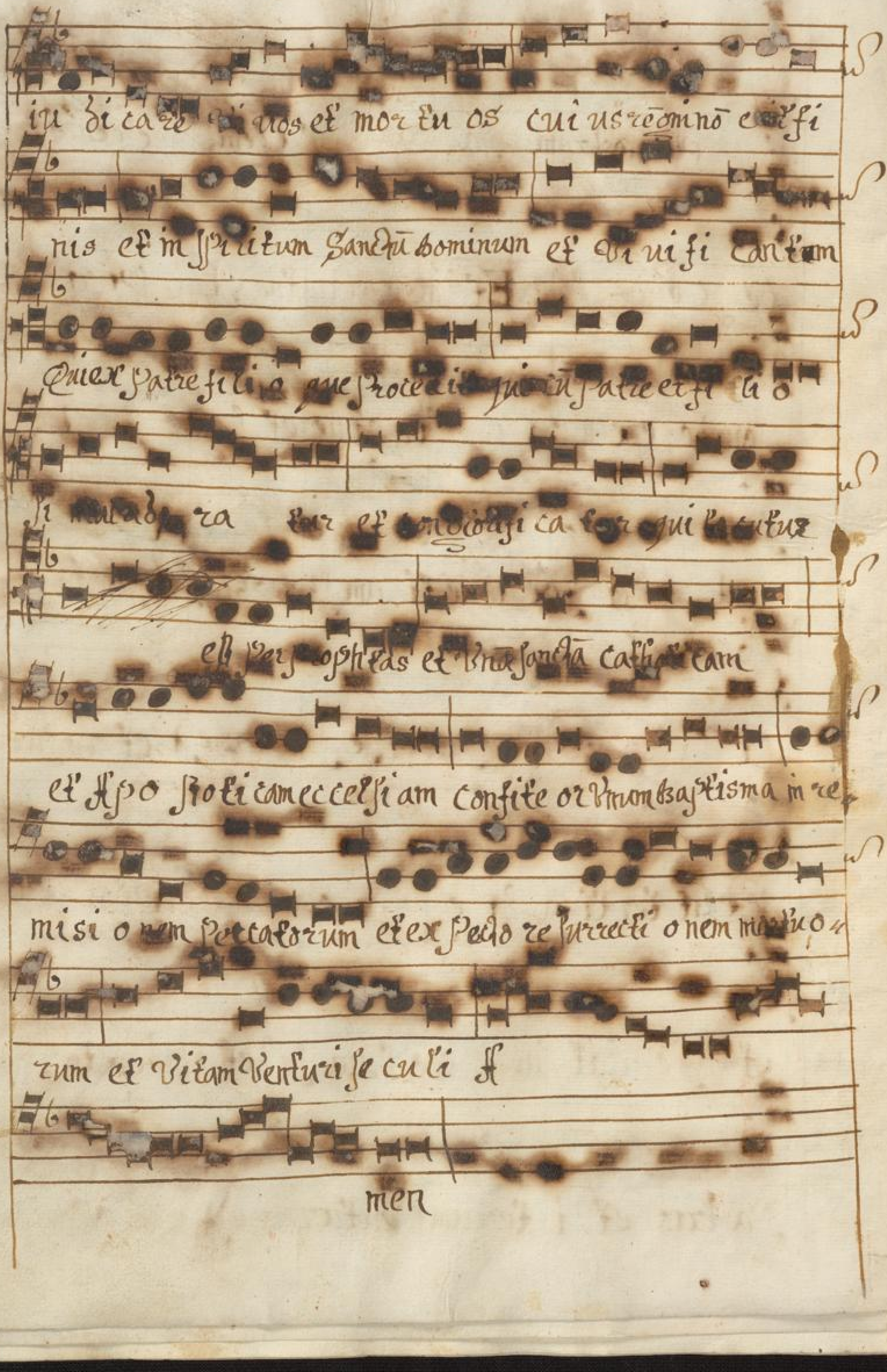
iu di care vi uos et mor tu os cui us regni nō erit fi
nis et in spiritum Sanctū dominum et vi ui fi cantem
Qui ex patre fili o que procedit qui cū patre et fi li o
si mul ado ra tur et conglori fi ca tur qui locutus
est per prophetas et unā sanctā catholicam
et Apo stoli cam ecclesiam confiteor unum baptisma in re
misi o nem peccatorum et ex pecto re surrecti o nem mortuo
rum et vitam venturi se culi A
men

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

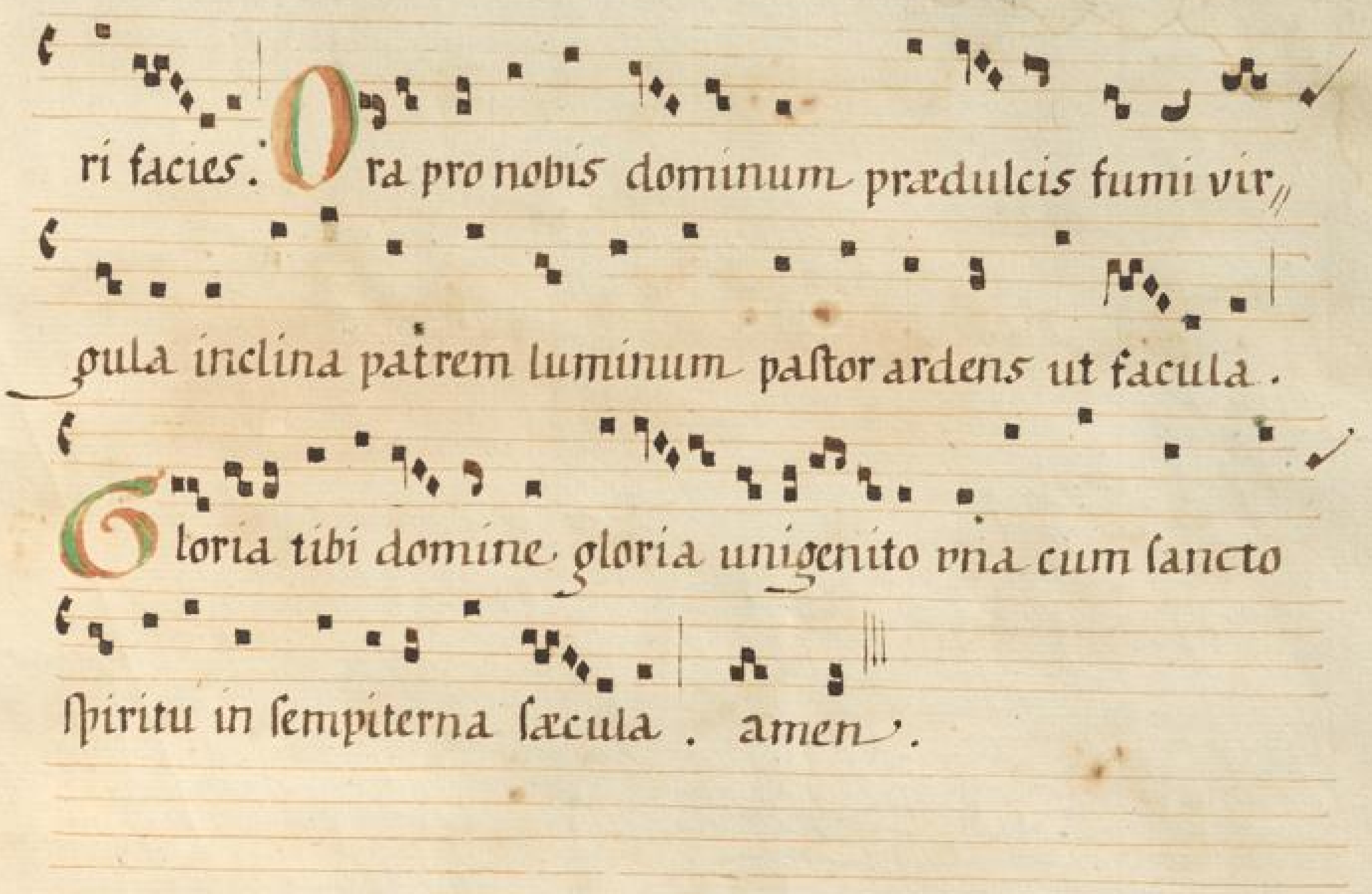
ri facies. Ora pro nobis dominum prædulcis sumi vir//
gula inclina patrem luminum pastor ardens ut facula.
Gloria tibi domine gloria unigenito vna cum sancto
spiritu in sempiterna sæcula. amen.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

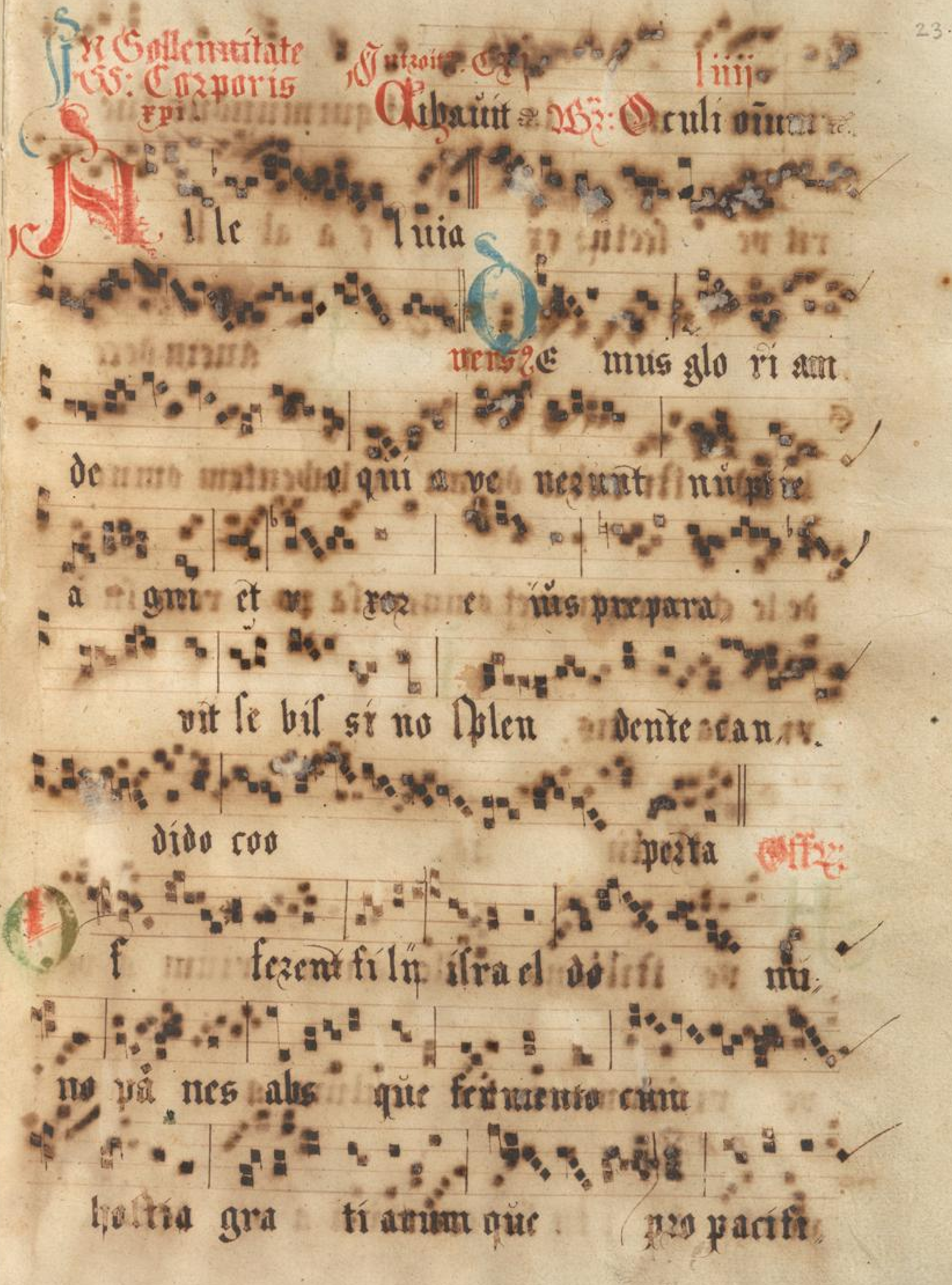
23
In Sollennitate Sci: Corporis xpi
Introit
liiij
Cibavit
Vs: Oculi omnium
Alleluia
Versus
mus glo ri am
de
qui a ve nerunt nuptie
a gni et uxor e ius prepara
vit se bis si no splen dente can
dido coo perta
Offer.
f fecerunt fi lii isra el do mi
no pa nes abs que fermento cum
hostia gra ti arum que pro pacifi

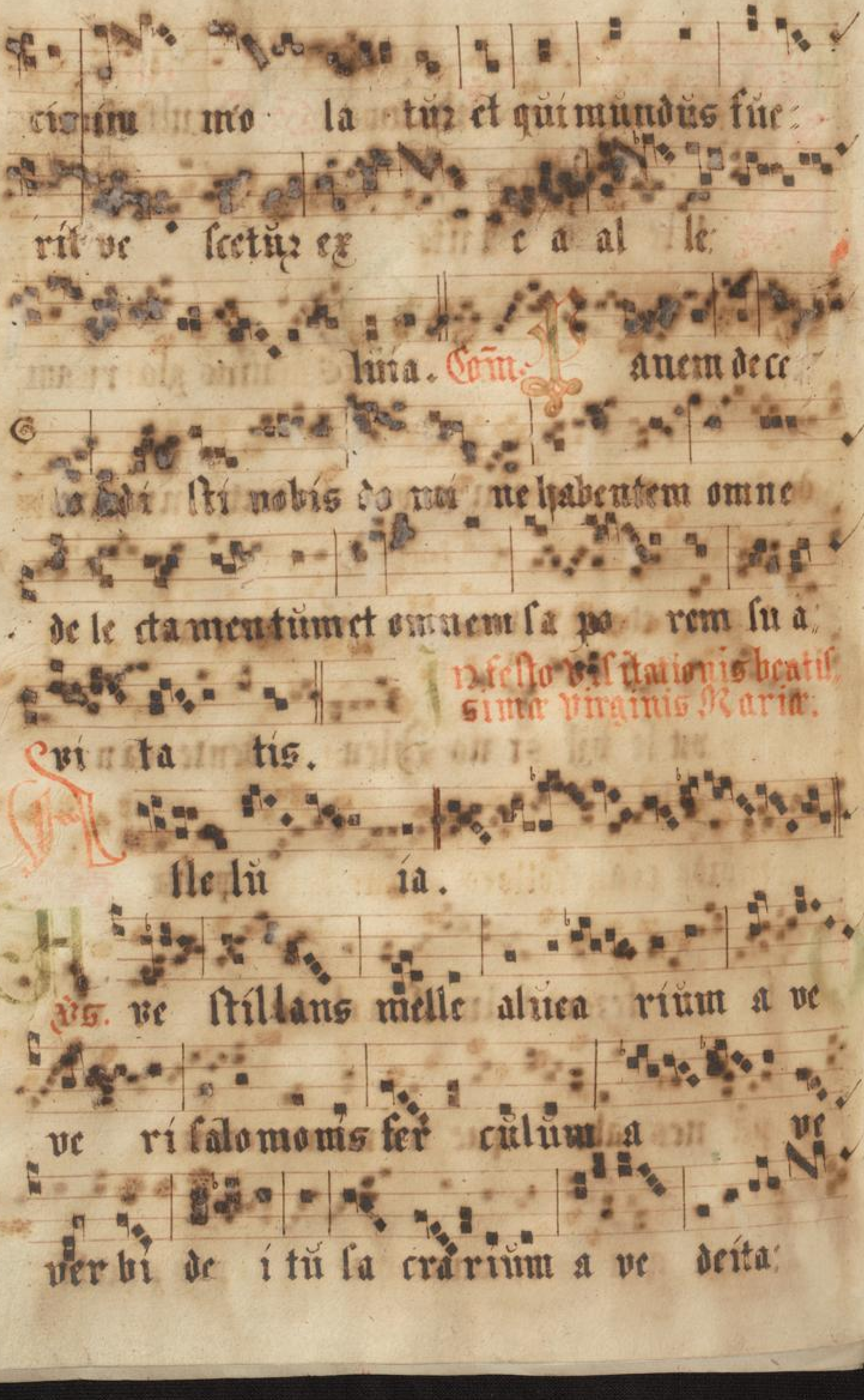
ci cium mo la tur et qui mundus fue-
rit ve scetur ex e a al le-
luia. Com. Panem de ce-
lo de di sti nobis do mi ne habentem omne
de le cta mentum et omnem sa po rem su a-
vi ta tis.
In festo visitationis beatissime virginis Marie.
Alle lu ia.
V. Ave stillans melle alvea rium a ve
ve ri salomonis fer culum a ve
verbi de i tu sa crarium a ve deita-

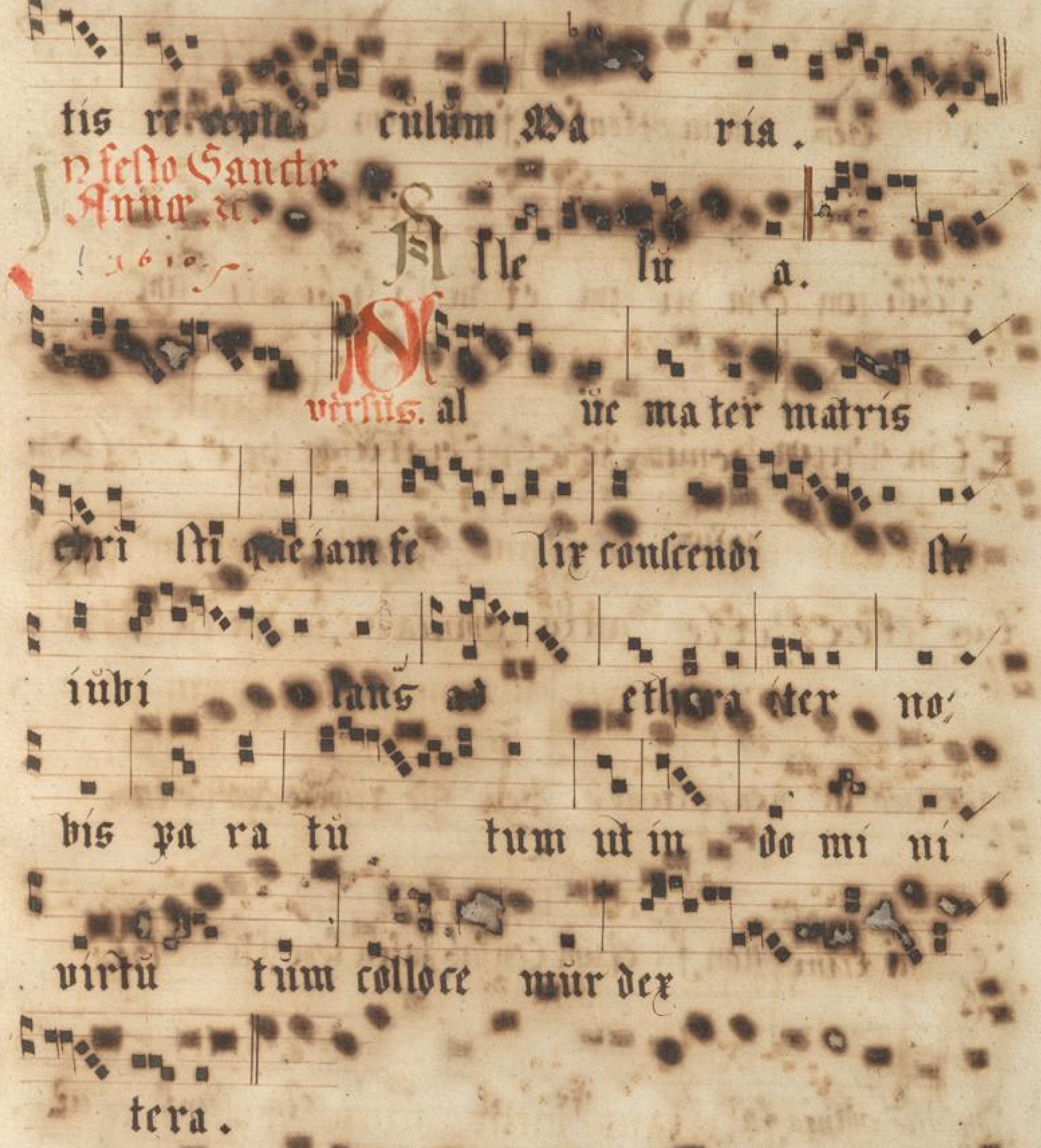
tis re cepta culum Ma ria.
In festo Sancte Anne. &c.
1610
Alle lu a.
Versus. Sal ve mater matris
chri sti que iam fe lix conscendi sti
iubi lans ad ethera eter no
bis pa ra tu tum ut in do mi ni
virtu tum colloce mur dex
tera.

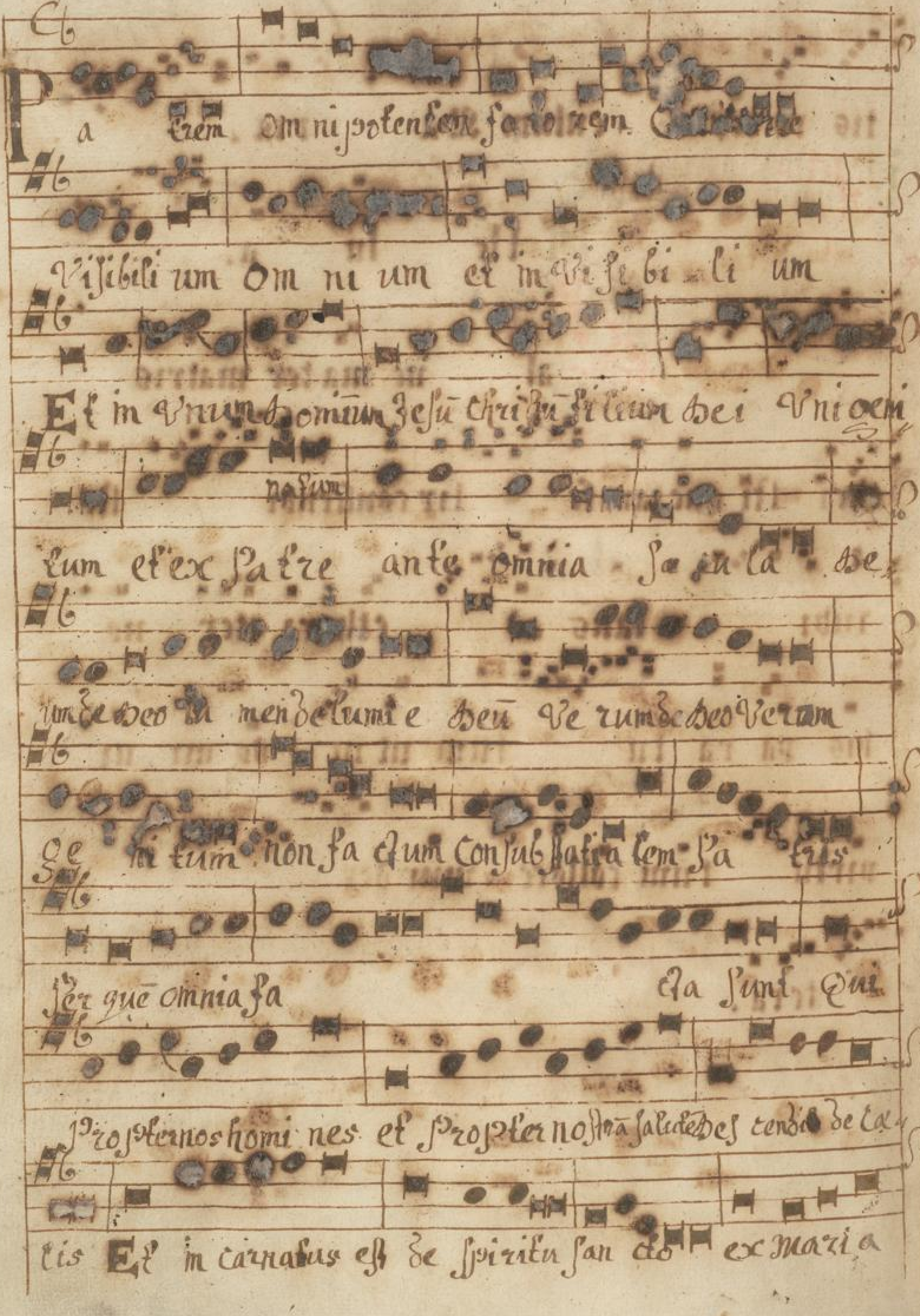
Et
Pa trem omnipotentem factorem
Visibili um om ni um et in vi si bi li um
Et in unum Dominum Jesum Christum filium Dei unigeni
natum
tum et ex Patre ante omnia saecula De
um de Deo lumen de lumine Deum verum de Deo verum
ge ni tum non factum consubstantialem Pa tris
Per quem omnia fa cta sunt Qui
Propter nos homi nes et propter nostram salutem descendit de cae
lis Et incarnatus est de Spiritu San cto ex Maria

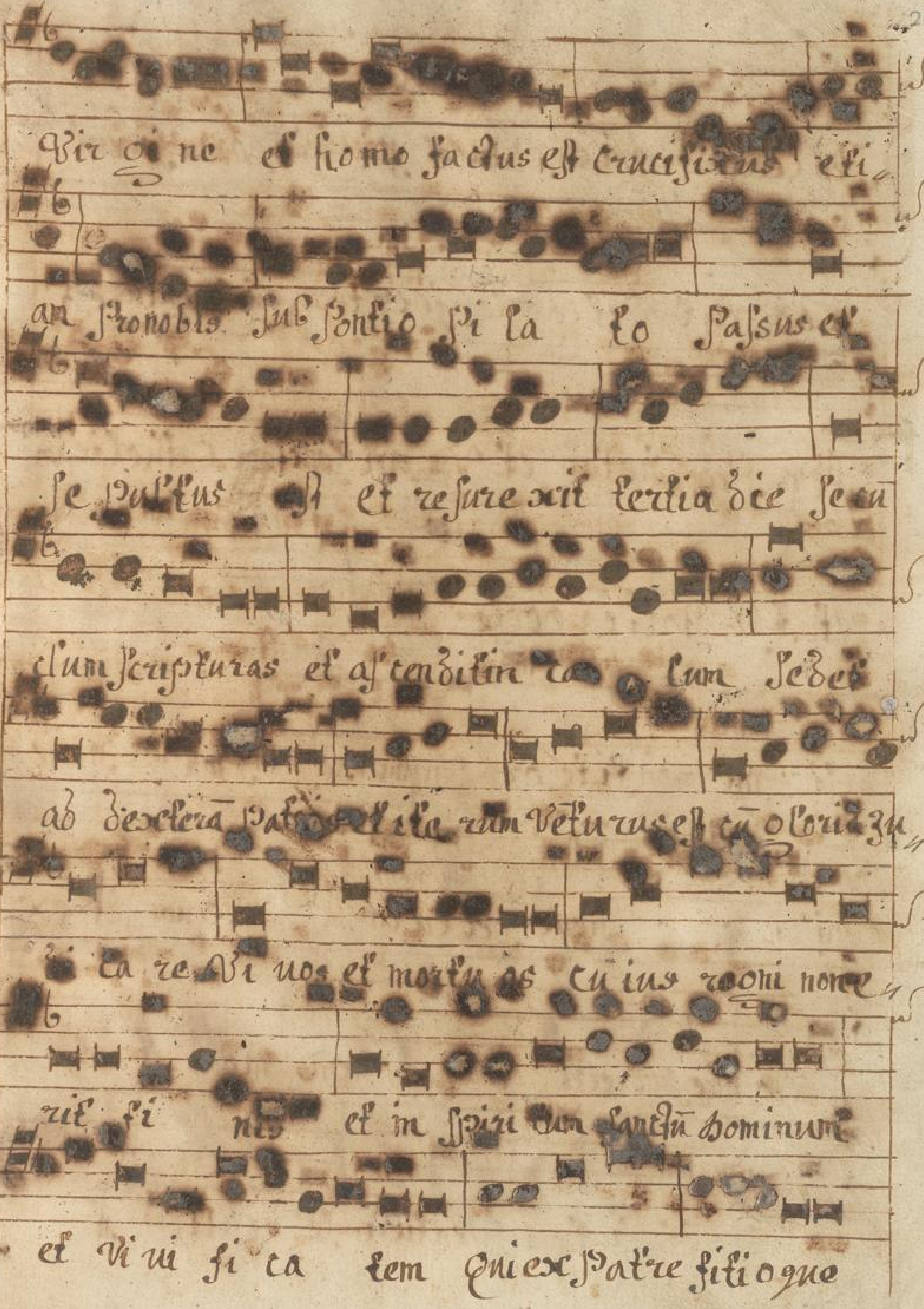
Vir gi ne et homo factus est crucifixus eti
am pro nobis sub Pontio Pi la to Passus et
se pultus est et resurexit tertia die secu
dum scripturas et ascendit in cae lum sedet
ad dexteram patris et ite rum venturus est cum gloria iu
di ca re vi vos et mortu os cu ius regni non e
rit fi nis et in spiri tum sanctum dominum
et vi vi fi ca tem qui ex patre filioque

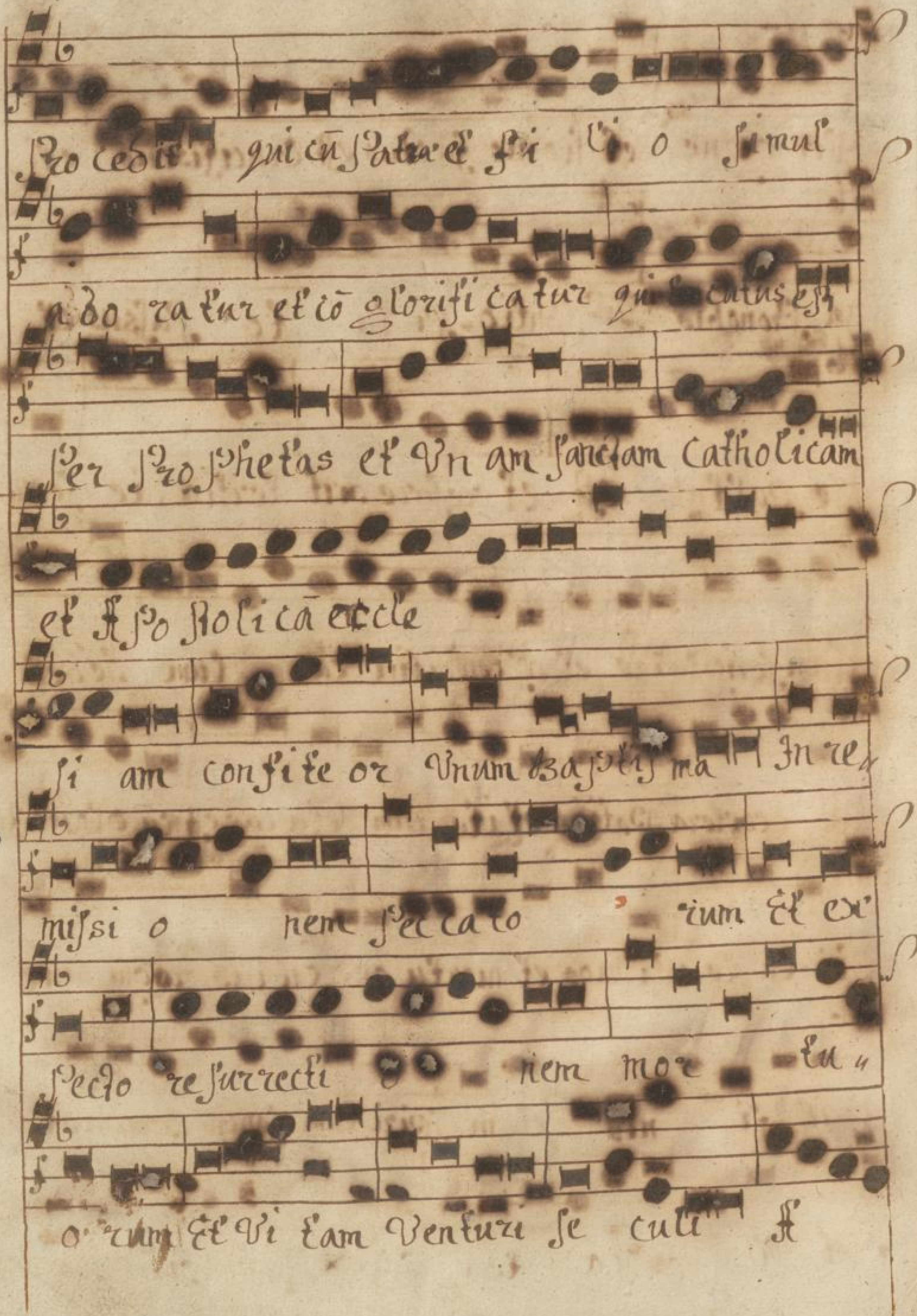
Pro cedit qui cū Patre et Fi li o simul
a do ra tur et cō glorifi ca tur qui locutus est
Per Pro phe tas et Vn am Sanctam Catholicam
et Apo stoli cā eccle
si am confite or Vnum Baptisma In re
missi o nem Pecca to rum Et ex
Pecto resurrecti o nem mor tu
o rum Et Vi tam Venturi se culi A

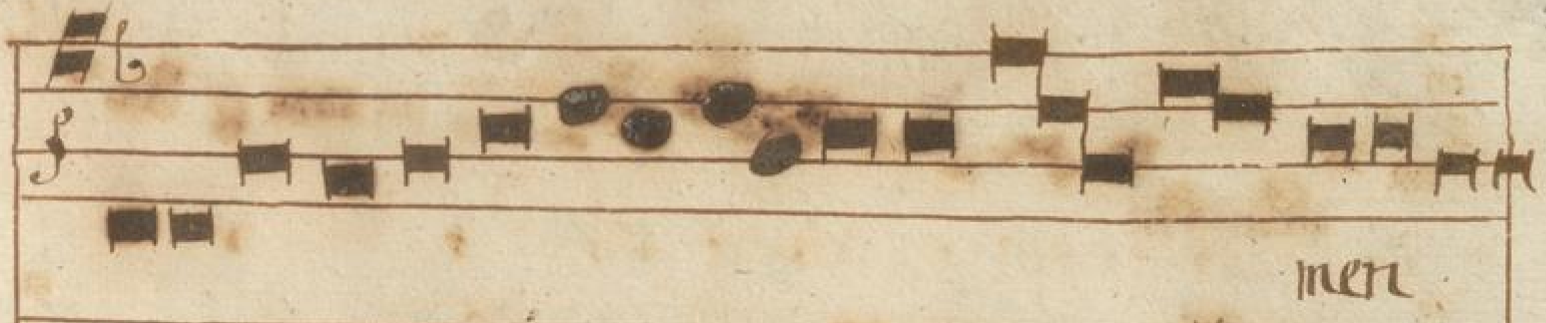
men

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

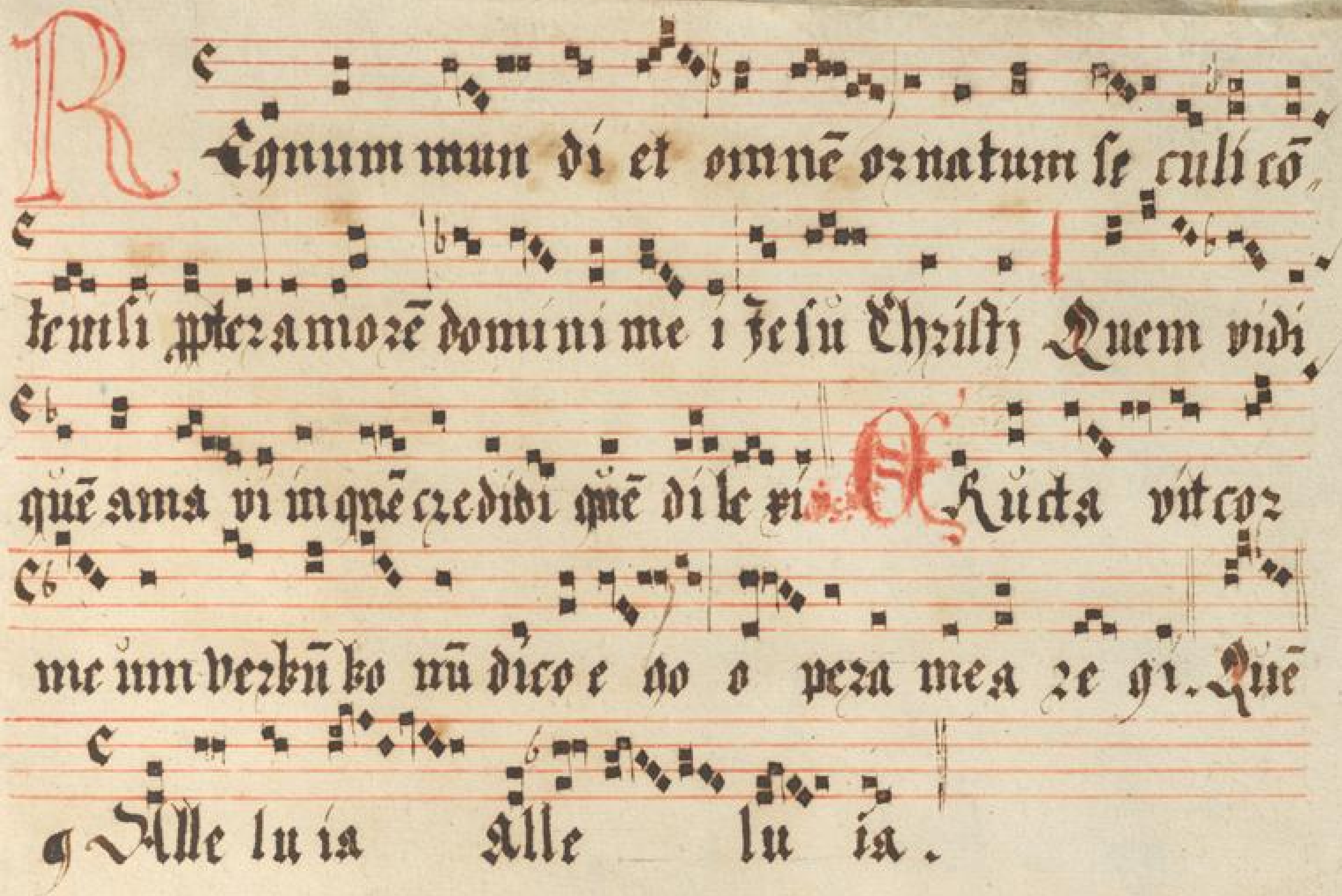
Regnum mun di et omnē ornatum se culi cō
tempsi pter amorē domini me i Jesū Christi Quem vidi
quē ama vi in quē credidi quē di le xi. Eructa vit cor
me um verbū bo nū dico e go o pera mea re gi. Quē
Alle lu ia Alle lu ia.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg

Tempore pestis post Missam antiphona.

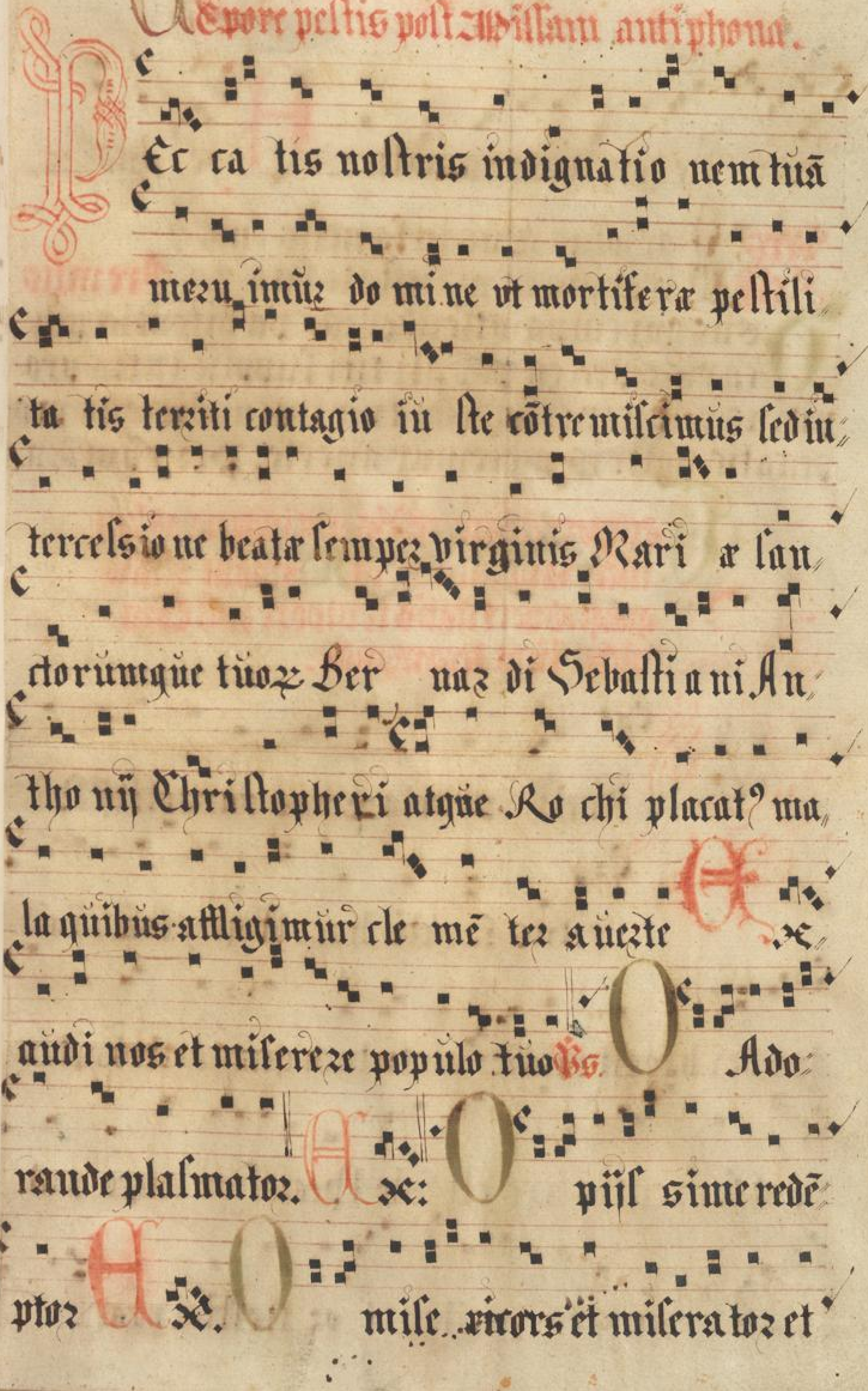

iu ste domine deus noster. Ex audi. &c.

Vers. Gloriosus deus in sanctis suis.
Resp. Mirabilis in maiestate sua. Oremus

Deus qui culpa offenderis, poenitentia placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice: et flagella tuae iracundiae, quae pro peccatis nostris meremur, averte. Per xpm d. n.

Tempore etiam pestis antiphona ad beatissimam virginem Mariam, et alias quacunque adversitatis tempore post Completorium decantanda.

Haec est praeclarum vas paracleti spiritus sancti haec est gloriosa civitas dei haec est mulier virtutum quae contrivit caput serpentis haec est sole speciosior luna pulchri or aurora rutilanti or stellis praecla-

G. H. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

stro: quia sumus. Si autem filii: et heredes [illegible] heredes quidem dei. coheredes autem xpi. Gr. Esto michi in deum protectorem et in domum refugii ut saluum me facias. V. Deus in te speraui domine non confundar in eternum. Alla. V. Exultate deo adiutori nostro iubilate deo iacob. Sumite psalmum iocundum cum cythara.

In illo t: Dixit [illegible] matth. vii. dominus ihesus d. s. Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ovium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas. aut de tribulis ficus. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: mala autem arbor fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere: neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor que non fa[illegible]

n[u]s tua: abscide illam. Bo-
n[um] est tibi debilē introire
in [v]itam: q' duas manus
h[a]bentē ire in gehennā
in ignē inextinguibilē. ubi
vermis eorū nō moritur
et ignis nō extinguitur.
Et si pes tuus scandalizat
te: amputa illū. Bonū e[st]
tibi claudū introire ī vitā
eternā: qm̄ duos pedes
habentē mitti in gehen
nā ignis inextinguibilis
ubi vermis eorum nō mo-
ritur: et ignis nō extingui
tur. Qd' si oculus tuus
scandalizat te: eice eum.
Bonū est tibi luscū intro
ire in regnū dei: qm̄ duos
oculos habentē mitti in
gehennā ignis. ubi ver-
mis eorū non morit[ur]. et
ignis nō extinguitur.
F[eri]a vi. Ad hebreos
Fr[atr]es: Videte ne for-
te sit in aliquo v[est]rm cor
malū incredulitatis dis-

ceciendi a deo uiuo: [illegible]
ho tantum uos inueniet [illegible]
[illegible]
buret quis in uobis [illegible]
lacia pm. Principes [illegible] in
xpi effecti sumus: si tamen [illegible]
inicium substantie usque [illegible] fi
nem firmum retineamus: in
xpo ihesu dno nro. Feria
iii f. Dixit dns Ihesus.
ihs turbis iudeorum: et prin
cipibus sacerdotum. Ve uo
bis scribe et pharisei ypo
crite: qui clauditis regnum ce
lorum ante homines. Vos
enim non intratis: nec intro
euntes sinitis intrare. Ve uo
bis scribe et pharisei ypo
crite. qui circuitis mare
et aridam: ut faciatis unum p
selitum. Et cum fuerit factus:
facitis eum filium gehenne du
plo quam uos. Ve uobis du
ces ceci qui dicitis. Quicumque
iurauerit per templum nichil
est: qui autem iurauerit in
auro templi debet. Stul
ti et ceci. Quid enim maius
est: aurum. an templum
[illegible]

... am supra id quod po
...is: sed faciat cum temptatio
... prouentum. ut possi
tis sustinere. Gr. Domine
dominus noster quam admirabile est nomen
tuum in universa terra. V. Quoniam eleua
ta est magnificentia tua super celos.
Alla. V. Domine deus salutis mee
in die clamaui et nocte coram te. S.
In illo t.: Dixit Lucam.
dominus i. d. s. Homo quidam
erat diues qui habebat
villicum: et hic diffamatus
est apud illum. quasi dissi
passet bona ipsius. Et
vocauit illum: et ait illi.
Quid hoc audio de te? Red
de rationem villicationis tue:
iam enim non poteris villi
care. Ait autem villicus intra
se. Quid faciam: quia dominus
meus aufert a me villica
tionem? Fodere non valeo:
mendicare erubesco. Scio
quid faciam. ut cum amotus
fuero a villicatione: recipiant
me in domos suas. Conuo
catis itaque singulis debi
toribus domini sui: dicebat pri
mo. Quantum debes domino

...tu
...: sit
...que
...ui-
...ui
...b
...sin-
...nm
...or-
...ma
...ne
...u
...a
...m
...da
...ue
...er
...ti
...at
...os
...ut.
...ta
...ta
...n
...eus
...os

est p̄mus homo adam ī
animā viuentē. nouissi
mus adam in sp̄m viui
ficantē. Sed nō prius qđ
spiritale est sed quod ani
male: deinde quod spirita
le. In xp̄o ihesu. dn̄o nr̄o.
In illo t̄: Respondens **s. Lucā.**
dn̄s ih̄s discipul' suis dix:
Cū videritis circūdari ab
exercitu ihr̄lm: nūc scitote
quia appropiquabit deso
latio eius. Tunc qui in iu
dea sunt fugiāt in mōtes
et qui in medio eius disce
dant: et qui in regionib'
nō intrent in eam. quia
dies vltionis hij sunt. vt
impleantur omīa que scri
pta sunt. Ve autē pregnā
tibz ⁊ nutrientibus in illis
diebz. Erit enī p̄ssura ma
gna sup terrā: et ira p̄plo
huic. Et cadent in ore gla
dij: et captiui ducentur ī
omēs gentes. Et ihr̄lm cal
cabitur a gentibz: donec
impleantur tempora nati
onū. Et erunt signa in sole
et luna et stellis. ⁊ in tris

p̄ssura gentiū p̄ confusio
ne sonitus maris et fluctu
um: arescentibz hominibus
p̄ timore et expectacōe. que
superuenient vniūso orbi. **Fia**
Res: Cum **vj. Ad Co**
Fratres: Cum essetis aliqn̄do **losens.**
alienati in opibus malis
⁊ inimici sensu: nūc autem
reconciliauit nos xp̄us in
corpore carnis eius p̄ morte
exhibere nos sanctos ⁊ im
maculatos ⁊ irrep̄hensibi
les corā ipso si tamē p̄mane
tis in fide fundati et stabi
les ⁊ imotabiles a spe euā
gelij quod audistis. quod
predicatū est in vniuersa
creatura que sub celo ē. cui'
factus sum ego minister. qui
nūc gaudeo in passionibus
p̄ vobis. ⁊ adimpleo ea que
desūt in passionibus xp̄i in
carne mea. p̄ corpore eius
quod ē ecclesia. Cui' factus
sum ego minister: in xp̄o ihū.
dn̄o nr̄o. **Scd̄m Lucam.**
In illo t̄: Dixit dn̄s ihūs
d. s. Attendite vobis. ne for
te grauentur corda vestra in

crapula et ebrietate. et curis
huius vite: et superveniat in vos
repentina dies illa. tamquam
laqueus enim superveniet in
omnes qui sedent super faciem
omnis terre. Vigilate itaque
omni tempore orantes: ut digni
habeamini fugere ista omnia
que futura sunt. et stare an
te filium hominis. Dominica xj.
Deus in loco sancto suo. De
us qui inhabitare facit
unanimes in domo. ipse
dabit virtutem et fortitudinem plebi
sue. ps. Exurgat deus et dissipentur
inimici eius et fugiant qui oderunt
eum a facie eius. collecta. Deus
qui omnipotentiam tuam par
cendo maxime et miserando
manifestas. multiplica su
per nos gratiam tuam: ut
ad tua promissa currentes.
celestium bonorum facias es
se consortes. per. Ad Corinthios.
Fratres: Notum vobis facio
evangelium quod pre
dicavi vobis. quod et accepi
stis. in quo et statis. per quod
et salvamini: qua ratione pre
dicaverim vobis si tenetis nisi

frustra credidistis. Tradi
di enim vobis in primis
quod et ac
cepi: quoniam christus mortuus
est pro peccatis nostris secundum scri
pturas. et quia sepultus
est. et quia surrexit tercia
die secundum scripturas. et quia
visus est cephe. et post hec
undecim. Deinde visus
est plusquam quingentis fra
tribus simul: ex quibus
multi manent usque adhuc.
quidam autem dormierunt.
Deinde visus est iacobo:
deinde apostolis omnibus.
Novissime autem omnium
tamquam abortivo visus
est et michi. Ego enim sum
minimus apostolorum qui non
sum dignus vocari apostolus
quoniam persecutus sum eccle
siam dei. Gratia autem dei sum
id quod sum: et gratia
eius in me vacua non
fuit. Gr. In deo speravit cor
meum et adiutus sum et refloruit
caro mea et ex voluntate mea
confitebor ei. V. Ad te domine cla
mavi deus meus ne sileas a me.

Unbestimmter Herkunft
142

[illegible]
em eius in cõfessione & in psal
mis iubilem⁹ ei. Sm lucam.
In illo t̄: Dixit dñs ihs
ad quosdã qui in se con
fidebãt tanquã iusti et
aspernabãtur ceteros
pabolam istam. Duo
homiẽs ascenderũt in
templũ: ut orarẽt. Un⁹
phariseus: et alter pu
blicanus. Phariseus
stans: hec apud se ora
bat. Deus gracias ago
tibi: quia non sum sicut
ceteri hom. raptores. in
iusti. adulteri. velud eci
am hic publican⁹. Ieiu
no bis in sabbato: deci
mas do omniũ que pos
sideo. Et publicanus a
longe stans. nolebat
nec oculos ad celũ leua
re: sed percuciebat pectus
suũ dicens. Deus ppici⁹
esto michi pctõri. Amen
dico vobis: descendit hic
iustificatus in domũ suã

Exaltabo te dñe quoniam ... Off.
suscepisti me nec delectasti ini[micos]
meos sup me dñe clamaui ad
te et sanasti me. Secr. Tibi
dñe sacrificia dicata reddan
tur: que sic ad honorẽ no
minis tui deferenda tribu
isti. ut eadem fieri remedia
nrã prestares. P. Co. Hono
ra dñm de tua substancia & de pri
miciis frugũ tuarũ ut impleant
horrea tua saturitate et vino torcu
laria redundabũt. Post com.
Quis dñe deus nr̄: ut quos
diuinis reparare nõ desinis
sacramẽtis. tuis nõ desti
tuas benigni⁹ auxiliis. P.
Epla iiij. Ad Corinth.
Fratres: Nescitis quo
niã corpora vrã membra
sunt xpi? Tollens ergo
mẽbra xpi: faciã membra
meretricis? Absit. An nes
citis qm qui adheret mere
trici vnũ corpus efficitur?
Erunt inquit duo in carne
vna. Qui autẽ adheret

142 4R

[illegible] omnis [illegible] est. Fugite fornicationem. Omne peccatum quodcumque fecerit homo: extra corpus est: qui autem fornicatur: in corpus suum peccat. An nescitis quoniam membra vestra templum sunt spiritus sancti qui in vobis est: quem habetis a deo. et non estis vestri? Empti enim estis precio magno: glorificate et portate deum in corpore vestro.

Ewang. Qui non est mecum contra me est. Require feria iiii. post dominicam i in quadragesima.

Feria vi. Ad Corinth.

Fratres: Cum liber essem ex omnibus. omnium me servum feci: ut plures lucrifacerem. Factus sum iudeis tamquam iudeus: ut iudeos lucrarer. Hiis qui sub lege sunt quasi sub lege essem. cum ipse non essem sub lege: ut eos qui sub lege erant lucrifacerem. Hiis qui sine lege erant tamquam sine lege essem. cum sine lege dei non [essem ... factus sum] infirmus [illegible] ut infirmos lucrifacerem. Omnibus omnia factus sum: ut omnes facerem salvos.

Ewang. Interrogatus dominus ihesus a phariseis. Require feria iiii. post Sexagesimam.

Dominica iii.

Deus in adiutorium meum intende domine ad adiuvandum me festina. confundantur et revereantur inimici mei qui querunt animam meam. Ps. Avertantur retrorsum et erubescant qui cogitant michi mala.

Oratio. Omnipotens sempiterne deus. qui habundantia pietatis tue et merita supplicum excedis et vota. effunde super nos misericordiam tuam: ut dimittas que conscientia metuit. et adicias quod oratio non presumit. P.

Ad Corinthios.

Fratres: Fiduciam talem habemus per Christum ad deum non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis: sed suffi[cientia]

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

A ...
Ῥήτορας intuita eſt nectere ſerta roſis,
Lavrea, ait, Tegees diademata poſcit alumnos.
Hac Sophicæ Lavri fronde virere decet.
Hoc ramo ſtygiis manes educere clauſtris,
Hac dare ſub ſtygias fronde licebit aquas.
Hac neque fulmineos cincti Salmoneos axes,
Nec grauidas metuant Deucaleonis aquas.

Ioannes Lamanze Afsudagienſis.

M O L S H

Typis Ioannis Hartmanni.

Nec Iouis e quercu dat diadema latum;
Has Violas humili fuit artis habere vepreto:
Terruit ex alto certa ruina loco:
Inclinate caput, nec odoros spernite flores;
Pileus eiusdem namque coloris erit.
Grammaticæ decoret vos Sentibus orta corolla,
Qua sine nec Sophiæ digna corona venit.

Theobaldus Kuon Oberenheimianus.

E M I I,
Anno M. DC. XXI

MH 2

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

W Ireines Löblichen Prælatenstan

reichischen Landen/ verordneter Præsident vnd Außschüsse/ Entpieten allen vn
thonen vnd Beygezogenen/ Vnser bereit/ geneigt vnd gutwillige/ Freündtliche Dienst vnd Gruß zuvor/ vnd
wissens / Das der Hochwürdigst/ Durchleüchtigst/ Großmächtige Fürst vnd Herr/ Herr Leopold/ Er
berg/ etc. Bischoffe zu Straßburg vnd Passaw/ Administrator der Fürstlichen Stifften/ Murbach vnd Luders/ Landgraven
den Dreyzehenden dises zu Endt benandten Monats/ widerumb/ einen offenen Landtag in die Statt Ensißheim/ gnädigst auß
abermals gantz Vätterlichst/ angelegnest vnd Gnädigst/ so Mündt: so Schrifftlichen / vortragen lassen/ das nunmehr zwey K
Manßfelder/ zu Außgang deß 1621. Jahrs/ sich mit seinem vnderhabenden/ vnnd zu jhme gerottierten Kriegsvolck/ nicht all
theils bemächtiget/ in Brandt vnd Fewr gesteckt/ auch dise V. Oest. Vralte Patrimonial Landt/ Feindtlichen ang
jagt/ geschändet/ gar hinweggeführt/ vnd andere Feindtseligkeiten/ in vil vnd mehr weg veriebt/ dahero/ Ihr Hochfürstl.
disen Landen vnd Leüten/ zu sonderm Trost vnd Vätterlichen Fürsorg/ nicht vmbgehn wöllen/ sich selbsten eygner Ertzfürstl
Geschäfften/ in dise Landt sich zubegeben/ eylende Werbungen anzustellen/ anderer Orten hilfflichen Zuzug zuerhandlen/ v
ches vorhaben zubrechen/ auff das dise getrewe Landt/ vor befahrdetem endtlichen vndergang/ errettet. Weiln aber mit solch
nen 1620. vnd 1621. Jahren/ forderist Höchstermeldter Hochfürstl. Durchl. bey: vnd zutrag/ auch jhro der Ständ
sen/ vnd vber das noch/ ein ansehenliche grosse Summa Gelts/ zu continuierung diser Armee, auß deren Cammergut/ hers
sen/ vnd vber das noch/ ein ansehenliche grosse Summa Gelts/ zu continuierung diser Armee, auß deren Cammergut/ hers
harlicher begegnet/ auch beede Vöstungen Breysach vnd Ensißheimb vnd andern Landtpässen/ zu mehrerm Trost de
mehr gnädigst: vnd Vätter: vorsorglichen beschehener erinnerung: vermahnungen/ bevorab/ weiln noch allerhandt heimb: v
vnd Landen/ vnd allerhandt geschwinde Practicen/ Empör: vnd schwang seindt vnd gehn/ die gehorsambste Drey Landtstä
gung/ auch rechtgeschaffner affection, jhrer Voreltern zugleich/ vnd einem ruhmlichen nach: vnd angedencken/ damit einem
Brandtschatzen/ Schenden/ Verherg: vnnd Verderben/ vnd mehrerm auff: vnnd nach sich ziehenden Vnheylen/ vnnd
Ständt/ vngeachtet/ jhrs schweren ob sich habenden Schuldenlasts/ nicht hinumb wöllen/ vnd mithin/ Dreymahl hundert
sterliche Zeit/ Einmahl hundert tausent/ auff Martini hinauß widerumb/ Einmahl hundert tausent/ alles dises fürlauffen
tausent Gulden/ alles gewiß vnd vnfehlbarlichen abzustatten/ an welcher bewilligter Summa dann/ disem Löblichen Sta
gen Terminen/ Fünff vnd Zweintzig tausent Gulden/ abzurichten/ gebürt vnd obgelegen. Damit vnd aber/ jedes d
belauffen möchte/ so wirdt hiemit selbigen/ sampt vnd sonders/ das vom 16. Martij in Anno 1621. abgangene offene Paten
bür etc. vorgestelt/ vnd vmb sovil mehr darbey hiemit erinnerlichen beygesetzt/ das wo ein oder ander Glid/ Zugewandte vnd
Termin erlegt vnd erstattet/ die oder selbige/ anjetzo widerumb/ zu jedem derselben Fristen vnd Zeylen/ deren dann drey sein
seinen selbs Kosten/ dem herkommen gemäß/ gegen Vhrkunden/ liffern/ abrichten vnd zahlen sollen/ Doch aber/ ist damit d
net/ sonder verbleibt selbige/ ein als andern weg/ in seinem völligen Lauff/ so zugleich auch/ außzuzahlen ist. Wann vors
derstandt/ so wol von beeden vorhergangnen Landtägen/ als der Ordinarj Schatzungen/ scheinet/ so haben E. Fürstl. G
suchen vnd alles ernsts vermahnen wöllen/ disen gemeinen Trangsal vnd Nohtstandt/ euch selbsten vor Augen zustöllen/ v
zeigen/ das E. Fürstl. Gn. vnd jhr/ eüferig/ gute vnd getrewhertzige Patrioten vnd Landtleüth seyen/ vnd weitters nich
rung/ vnuerfänglichen/ so werden sey sampt vnd sonders/ dessen alles gegen Gott forderist/ vnd mehrhöchstermeldter Hoch
worten vnd zuentgelten haben/ wie dan auff ferner erscheinenden Saumsal/ vnsers Standts bestelter Syndicus/ bereits/ w
theils mit angefangten Executions Processen, vnd sonsten andern an handts gegebnen vnd vberlassenen Mitel vorzunemm
Inhalts/ jhme zugestelter Instruction/ empfangen/ zuverfahren/ vnd von solchen etlichen vorsetzlichen endthaltern/ Kosten/
dann E. Fürstl. Gn. Ihr vnd Euch sampt vnd sonders sich zurichten/ auch selbsten vor mehrer Verandtwortung/ Sc
sers Standts Mitglidere Bey: vnd Zugewandte/ hiemit ankünden wöllen: Fahls ein oder mehr vnder selbigen verhanden
vorige Erinnerũg/ beriertem Syndico, nicht zugestelt worden/ das solche auffs lengst/ von Dato jnner zweyen Monatsfrist
ledigung einzuhändigen/ zufertigen sollen vnd mögen/ dann so ein oder ander Glid/ dise gelegenheit/ solt oder wurde verab
alles E. Fürstl. Gn. vnd Euch/ der sachen ob sich habender wichtigkeit nach/ wir hiemit trewhertziger Wolmeinung/ nic
beschehen zu Ensißheimb/ den 26. Februarij/ nach der Geburt vnsers einichen Erlösers vnd Seligmachers Jesu Christi/

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

...tenstandts/ diser Vorder Oester-

...ten allen vnd jeden/ dises Standts einverleibten Glidern/ Zuge-
...uß zuvor/ vnd darbey zuvernemmen/ das selbigen sampt vnd sonders vnuerborgen vnd wol
... Leopoldt/ Ertzhertzog zu Oesterreich/ Hertzog zu Burgundj/ Steyr/ Kärnten/ Crain vnd Würten-
.../ Landtgrave im Elsäs/ Grave zu Tyrol vnd Görtz/ ꝛc. Vnser Gnädigster Herr vnd Landtsfürst/ auff
...n/ gnädigst außgeschriben/ vnd in solchem den Dreyen erschinenen/ gehorsambsten/ getrewesten Ständen/
...nunmehr zuvil Kundt vnd offenbar/ welcher gestalten/ der offentliche Aechter vnd Landtsbeschädiger/ Ernst
...svolck/ nicht allein etlicher Stätten/ Märckt: vnnd Flecken im Vndern: sondern auch im Obern Elsäs/
...indtlichen angerennt/ guten theils gar zu Aschen gelegt/ ranzioniert, geplündert/ Weib vnd Kindt ver-
...Hochfürstl. Durchl. zu Fürbiegung/ diser Manßfeldischen Einfähl vnd Feindtlichen Zunöttigungen/
...er Ertzfürstl. Person/ auch hindan gesetzt/ anderer Ortten/ obgelegnen schweren Verrichtung: vnd
...verhandlen/ vnd dergestalten / mit der zusamengebrachter Hörsmacht/ dem Feindt sein Landtverderbli-
... aber mit solcher auff: vnd außrüstung/ vnd in das Veldt gerichte verfassung/ die bereits in fürgeschlich-
...der Ständen selbsten/ hergeschossene Neünmahl hundert tausent Gulden/ vnerklecklich gewe-
...ergut/ herschiessen müssen/ dahero vnd damit dem Feindt vnd seinen adhærenten, desto mehrer vnd be-
...erm Trost der Landen/ hochnotwendige fortificationes, volnführt. So haben/ in Erwegung diser vnd
...dt heimb: vnd offentliche Werbungen/ so im Heyligen Römischen Reich/ als andern Königreichen
...y Landtständt/ zubescheinung jhrer getrewster/ gehorsambster/ demütigster vnd vnderthänigster zunei-
...damit einem so eylendem Trangsaal/ vnd mehr besorgenden Einfählen/ Rauben/ Blindern/ Brennen/
...len/ vnnd beängstigung/ fürgbogen vnnd remediert werden köndt vnd möchte: Sey die gesambte
...ol hundert tausent Gulden samptlichen/ dergestalten zubewilligen/ das auff jetzt zuruckende Heylige Oe-
...s fürlauffende/ vnd dann auff Ostern/ deß hernach kommenden 1624. Jahrs/ auch Einmahl hundert
...lichen Standt/ Fünff vnd Sibentzig tausent Gulden/ zu seinem dritten theil/ vnd jeweils zu bemel-
...ner/ jedes dises Standts Glid/ Zugewandte vnd beygezogene/ wissen/ was sich jedem/ zu seinem Antheil/
...ne Patent/ bey dem Paß: Wie vnnd welcher gestalten aber dise zu vnsers Standts ange-
...andte vnd beygezogene/ zuvor in jedem Termin Zehen Gulden/ vnnd also fortahn zurechnen/ zu jedem
... drey seindt/ auch außzahlen/ vnd in vnser Syndicat vnd Einnemmer Ampt/ gehn Ensißheim/ auff
...ß darmit die einfache/ zuvor auffgesetzte Ordinarj Schatzung/ nicht eingeschlossen/ noch beygerech-
...ann vors ander/ auch noch etliche Seümige vnd Retardanten/ bey welchen dann/ ein zimblicher hin-
...ürstl. Gn. Euch sambt vnd für nemblichen/ die es betrifft/ Dienst: Freündt: vnnd wolmeinlichen er-
...stöllen/ vnd einest an ewer getrewer affection, nichts ermanglen zulassen/ vnd dermahlen im werck er-
...tters nicht antreiben lassen wöllen. Fahls aber auch dise vnser auffrechte Vermahn: vnnd Erinne-
...dter Hochfürstl. Durchl. ...intzig vnd ohne Nachtheil: der getrew gehorsamen Glidere/ zuverandt-
... bereits/ wie zuvor auch befelht/ in erscheinung der vnachtsamen/ hierzu erforderenden eylendt/ auch
...orzunemmen/ vnd behöriger Orten Namhafft zumachen/ anleitung/ maß vnd Ordnung/ alles nach
...n/ Kosten/ Schaden/ vnd Interesse einzufordern/ vnd in Rechnung zubringen. Nach welchem
...ung/ Schaden vnd Nachthail zusein wissen: So haben auch Wir/ vnd für das Dritte/ dises vn-
...rhanden/ welche generalia oder aber specialia grauamina vnnd Beschwerden/ die vntzherinn/ vber
...ats frösten anzurechnen/ auffs Papir bringen/ vnd jhme Syndico, der dann selbige an sein Ort/ vmb er-
...e verabsaumen/ hetten Sy jnen solches selbsten/ vnd niemanden andern/ beyzumessen. Welches
...ung/ nicht verhalten/ vnd vnsers Standts Insigel zu Endt fürauffdrucken wöllen. So geben vnd
...Christi/ gezehlt/ 1623.

aus 11 H 2

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

gefördert durch Baden-Württemberg